

NASZE ABC

Zawodowo bierni w rolnictwie

Rozpatrując kwestję bezrobocia w Polsce, zatrzymuje się zawsze na największym problemie, jakim jest bezrobocie na wsi. Obejmuje ono około 5 do 6 milionów zdrowych i dorosłych ludzi. Kwestja usunięcia, a przynajmniej zmniejszenia tego bezrobocia, nie jest możliwa jedynie przez skierowanie nadmiaru sił do miast. Część tej cyfry musi zostać wchłonięta przez gospodarstwa wiejskie. Jak to osiągnąć?

Na każdego pracującego w jakimś zawodzie, czyli t. zw. zawodowo czynnego, przypada pewna ilość innych członków rodziny, niepracujących, czyli t. zw. zawodowo biernych. Otóż na 100 zawodowo czynnych przypada biernych: w przemyśle 178,8, w handlu 210,7, w komunikacji i transporcie 242,5, w rolnictwie natomiast tylko 64,1. Tłumaczy się to tem, że w rolnictwie są niskie wymagania zawodowe. Jednakże i tu spotykamy bardzo wielkie różnice, zależnie od wymagań, stawianych rolnikom. Różnic tych dostarcza nam statystyka wyznaniowa.

Na 100 zawodowo czynnych rolników mamy wśród ewangelików (a więc przeważnie żyjących w województwach zachodnich Niemców) 72,8 biernych, wśród katolików 69,9, wśród prawosławnych 57,0 i wśród grekokatolików 51,1. Wynika to stąd, że rolnictwo wśród Niemców stoi najwyżej i wymaga największych kwalifikacji, podczas gdy wśród prawosławnych Rusinów naprzykład zawodowo czynnym jest każdy dzieciak, używany do pomocy w gospodarstwie.

Wyższe formy gospodarowania na roli, które wymagają większego przygotowania zawodowego, dają też i lepsze wyniki gospodarcze. Przykład niemieckich kolonistów na ziemiach zachodnich wskazuje, że istnieje ścisła łączność między większymi kwalifikacjami osób, pracujących w rolnictwie, a otrzymywanym z niego dochodem. Wyżej postawione gospodarstwo wymaga większej ilości dorosłych i przygotowanych rolników, a dając większe dochody, pozwala na utrzymanie dzieci. Stąd bardziej intensywna gospodarka pozwala na zatrudnienie większej ilości rąk roboczych na wsi, a zatem zmniejsza bezrobocie.

Mimo wszystko, jako jedna z niewielu skutecznych dróg do rozwiązania zagadnienia bezrobocia wiejskiego pozostaje sprawa podniesienia dochodowości warsztatu rolnego, zarówno przez zmianę polityki rolnej, jak i przez podniesienie poziomu kulturalnego wsi.

W. W.

100 milionów „zamrożonych” należności polskich zagranicą

Polskie koła handlowe, zajmujące się eksportem towarów polskich zagranicę, obliczają, iż ogół na sumę należności polskich „zamrożonych” w różnych krajach wynosi około 100 milionów złotych.

Poza Niemcami, poważne należności z tytułu wywozu towarów polskich „zamrożone” są w Rumunii, Turcji, na Węgrzech i kilku innych państwach. Uzyskanie należności „zamrożonych” na trafia na wzrastające trudności.

Od wtorku zmiana w handlu spożywczym w Warszawie

Począwszy od wtorku, dn. 1-go października, wejdą w życie przepisy o zmianie porze handlu w sklepach spożywczych, sprzedających owoce, słodczyce i napoje gazowe. W sklepach tej kategorii

handel będzie mógł być prowadzony tylko do godziny 21, a nie, jak dotąd, do godz. 23. Zimowa pora handlu „bowiązany” będzie do dnia 1 kwietnia 1936 r.

Wojsko i policja odmówiły posłuszeństwa Rewolta chłopska na Litwie

Wieś wstrzymuje dowóz żywności do miast

KRÓLEWIEC, 26. 9. (ATE.). Według otrzymanych tu dziś doniesień z Kowna rozruchy chłopskie ogarniają coraz to nowe okręgi. W pobliżu Kowna dojdło do krwawych starć między policją i zrewoltowanymi chłopami. W szeregu miejscowości chłopci, biorący udział w akcji wstrzymania dowozu żywności do miast, podpalili zagrody włościan przeciwstawiających się tej akcji.

Do okręgów objętych rozruchami chłopskimi, a szczególnie do powiatu wilkowyskiego wysłano silne oddziały policji, które przeprowadziły liczne aresztowania.

Wszystkich aresztowanych zrewoltowani chłopcy uwolnili. Oddziały chłopskie, występujące przeciwko rządowi, uzbrojone są w karabiny.

W wielu miejscowościach policja odmówiła miła wystąpienia przeciwko chłopom. Władze wydały rozkaz wojsku obsadzenia wsi, będących głównymi ośrodkami akcji antyrządowej. Wojsko odmówiło wypełnienia rozkazów.

W związku z tem przeprowadzono liczne aresztowania, m. in. aresztowano w garnizonie marjampolskim, który odmówił wykonania rozkazu rządu kowieńskiego 8 oficerów oraz 20 podoficerów.

Według niesprawdzonych dotychczas pogłosek zbuntować się

miały w Kownie dwa bataliony piechoty.

RYGA, 25. 9. (PAT.). Z Kowna donoszą: W tych dniach doszło znowu do poważniejszych starć między ludnością wiejską i policją. Tym razem zajęcia miały miejsce w powiecie wykowskim. Oddział policji chciał tam przeprowadzić aresztowania wśród wło-

ścian, podejrzanych o prowadzenie agitacji antyrządowej.

W obronie aresztowanych stanęła ludność okoliczna, przyczem z tłumu paść miało kilka strażników, skierowanych do policji. Policja odpowiedziała również strzałami, raniąc ciężko 3 osoby, z których jedna zmarła w drodze do szpitala.

Aby nie stwarzać pozorów agresji

Wojska negusa cofnęły się o 30 km.

Sensacyjna depesza cesarza Abisynji do Sekretarjatu L. N.

GENEWA, 25. 9. (ISKRA). — Sekretarjat generalny Ligi Narodów otrzymał dziś, datowaną z dnia 25-go b. m. z Addis Abeba, depeszę od cesarza Abisynji treści następującej:

— W obliczu coraz bardziej wyzywającego stanowiska Włoch i dla stwierdzenia, kto dopuścił się agresji na wypadek rozpoczęcia działań wojennych, wydaliliśmy wojskom naszym rozkaz odsunięcia się o 30 km. wstecz od granic naszych i unikania wszystkich, co mogłoby stworzyć dla Włoch pretekst do ataku na nas. Rozkazy nasze zostały wykonane.

Przypominamy naszą prośbę o przysłanie neutralnych obserwa-

torów, którzyby mogli na miejscu stwierdzić faktyczny stan rzeczy w razie starcia zbrojnego i ustalić odpowiedzialność. Prosimy ażeby Rada Ligi Narodów przedsięwzięła poza tem wszelkie inne środki ostrożności, które uzna za potrzebne. Zapewniamy o naszej współpracy we wszystkich działach, postanowionych przez Radę Ligi Narodów. (—) Haile Selassie I. Cesarz.

Tekst depeszy zakomunikowany został w godzinach wieczornych wszystkim członkom Ligi Narodów.

O ile zdołaliśmy stwierdzić, Rada Ligi Narodów nie zamierza wysłać do Abisynji komisji ani obserwatorów, uważając to za zbyt techniczne w obecnej sytuacji i bez-

U P. Prezydenta Rzplitej

W dniu wczorajszym p. Prezydent Rzplitej odbył szereg konferencji, przyjmując kolejno: kierownika min. spraw. wojsk. gen. Kasprzyckiego, biskupa polowego ks. Gawlinę, nowozamianowanego wiceministra spr. wewn. p. Kaweckiego i ministra handlu i przemysłu p. Floyar-Reichmana.

Von Ribbentrop przyjechał do Polski

Dziś, w piątek, przyjechał do Polski ambasador niemiecki Ribbentrop, który weźmie udział w polowaniu urządzonym na Podkarpaciu przez Alfreda hr. Potockiego.

Rumunja wymówiła umowę handlową z Polską

Rząd rumuński wymówił wysłajac dnia 15 grudnia r. b. umowę handlową z Polską. Rumunja pragnie swoją wymianę towarową z zagranicą opierać na nowych podstawach, wskutek czego wymówiła również umowy handlowe z Austrią i Węgrami.

W najbliższym czasie oczekiwać należy podjęcia polsko-rumuńskich rokowań o nową umowę handlową.

Bijemy Japonię naszymi chustkami

Wśród artykułów naszego przemysłu włókienniczego zakupywa-

Redukcje w B. R.

Państwowy Bank Rolny przystąpił do redukcji personalnych w centrali i oddziałach prowincjonalnych. W Warszawie ma być zredukowanych około 200 pracowników. Wymówienia są w toku.

nych przez zagranicę, znajdują się w ostatnich czasach duże tran sporty chustek. Fabryki w okręgu łódzkim produkują obecnie chustki dla celów eksportowych po niezwykle niskich cenach, konkurujących nawet z wyrobami japońskimi przysłowiowo pod względem taniości.

Chustki na eksport wyrabiane są po 5—7 gr. za sztukę.

Dekret o zwołaniu Sejmu w przyszłym tygodniu

Dowiadujemy się, że w sobotę albo w niedzielę odbędzie się posiedzenie Rady Ministrów, poświęcone rozpatrzeniu kilku ustaw, które mają być ogłoszone

jako dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej przed zwołaniem Sejmu. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej, zwołujący nowy Sejm, ma się ukazać w poniedziałek lub we wtorek przyszłego tygodnia.

Zmiana na stanowisku attaché wojskowego Niemiec

Generalny inspektor sił zbrojnych gen. dyw. Edward Rydz-

Śmigły przyjął w dniu wczorajszym dotychczasowego attaché wojskowego Rzeszy Niemieckiej w Polsce gen. Schindlera.

Nowomianowany attaché wojskowy Rzeszy Niemieckiej, płk. von Stüdnitz złożył wczoraj wieńiec na grobie Nieznanego Żołnierza. Podczas składania wieńca byli obecni: b. attaché wojskowy Niemiec gen. Schindler z adiutantem, oficerowie Sztabu Głównego oraz oficerowie Komendy Garnizonu m. st. Warszawy z komendantem ppłk. Pereswiew - Soltanem.

Minister Koc i gen. Orlicz-Dreszer u prezydenta Roosevelta

WASZYNGTON, 26. 9. (PAT.). Chargé d'affaires Sokołowski przedstawił prezyd. Rooseveltowi w Białym Domu min. Koca i gen. Orlicz - Dreszera. Min. Koc wręczył prezydentowi zbiór minjatur pędzla Szyska, przedstawiających sceny z życia Washingtona.

Następnie gen. Dreszer udał się

na cmentarz narodowy w Arlington, gdzie złożył wieńiec na grobie Nieznanego Żołnierza. Przy ceremonii tej obecny był generał komenderujący fortem Meyers, oraz oddział artylerji, który dał 15 salw. Wczorajem min. Koc i gen. Orlicz - Dreszer powrócili do Nowego Jorku.

Wizyta prem. Goemboesa w Berlinie Polowanie i konferencja z Hitlerem

BUDAPESZT, 26. 9. (PAT.). — Węgierska agencja telegraficzna komunikuje: premier Goemboes odleciał dziś rano o godz. 8.55 do Niemiec, samolotem, oddanym do jego dyspozycji przez rząd niemiecki. Premier weźmie udział w polowaniu, na które zaprosił go premier pruski gen. Goering, wielki łowczy Rzeszy.

Premjerowi Goemboesowi towarzyszą: szef sekcji prasowej w węgierskim min. Spraw. Zagr., dyrektor sekcji politycznej Bes-seny oraz adiutant premjera.

Premjer Goemboes zatrzyma się krótko w Berlinie i złoży wizytę kanclerzowi Hitlerowi oraz, korzystając z okazji, odbędzie rozmowy z kierowniczymi osobistościami Rzeszy.

136 rozwodów udzielił sąd w ciągu jednego dnia

CZERNIOWCE, 26. 9. PAT. Pewnego rodzaju rekord osiągnął trybunał w Chocimiu, który udzielił rozwodów 136 parom małżeńskim w ciągu jednego dnia.

W dniu tym zebrał się przed lo-kalem sądu tłum, złożony z 600 osób zainteresowanych, jako strony lub powołani na sprawy rozwodowe świadkowie.

Bójki o wolne lokale między urzędami sowieckimi

RYGA, 26. 9. ATE. Według doniesień z Moskwy, na tle głodu mieszkaniowego w stolicy sowieckiej wydarzyła się ostatnio bójka pomiędzy urzędnikami dwóch urzędów ludowego komisariatu komunikacji, usiłujących zawiązać wolnym lokalem przy ulicy Nowa Basmanna.

Urzędnicy biura głównego komisariatu komunikacji zjawili się w nocy celem zajęcia lokalu. Napo-

tkali oni jednak na opór ze strony grupy urzędników biura mostów kolejowych tegoż komisariatu.

Bójkę zapoczątkował główny inżynier biura komisariatu, Somow, zadając cios sztabą żelazną naczelnikowi biura budowy mostów. Wynikła ogólna bójka, która trwała aż do przybycia oddziału milicji. Inżynier Somow został aresztowany.

19 osób rannych wskutek wybuchu kotła

TOMASZÓW MAZ., 25. 9. — Dziś, koło godz. 17-ej, w odlewni żelaza „Wilanów”, należącej do H. Szepsa i S-ka, nastąpił wybuch wskutek którego rozsadzony został piec. 19 osób odniosło rany, 7 osób ciężiej rannych przewieziono do szpitali. Pozostałe 12 osób

po opatrzeniu w Ubezpieczalni Społecznej przewieziono do domów.

Przyczyną wybuchu był niewystrzelony granat, który znalazł się w sprowadzonym do przetopienia łomie.

Jednomyślna uchwała Rady Ligi Nowy Komitet 13-u

w ciągu 10 dni przygotowuje zalecenia Ligi

GENEWA, 26.9. PAT. Członkowie Rady Ligi Narodów zebrałi się dziś o godz. 10-ej rano na tajną naradę, która miała charakter formalny i odbyła się bez udziału delegata Włoch.

Narada ta trwała zaledwie godzinę i ustaliła dalszą procedurę w sprawie załatwienia konfliktu włosko-abisyńskiego. Zdecydowano przedłożyć na publicznem posiedzeniu Rady, która zbiera się za godzinę, co następuje:

1) Rada Ligi wyłoni ze swego grona specjalny komitet w składzie wszystkich członków Rady bez udziału Włoch. Komitet ten na podstawie art. 15 a linia 4 paktu Ligi podejmie akcję celem przygotowania dla Rady stosownego raportu i zaleceń.

2) Komitet 5-ciu nie zostaje narazie rozwiązany i w między czasie, gdy komitet 13 będzie przygotował raport i zalecenia, prowadzić będzie nadal akcję kandydacyjną, tym razem już formalnie w powołaniu się na art. 15 alinea 3 paktu Ligi.

Pierwsze posiedzenie komitetu 13 odbędzie się jutro.

GENEWA, 26. 9. (PAT.).—Publiczne posiedzenie Rady Ligi Narodów trwało zaledwie pół godziny i było doskonale wyreżyszerowaną sceną.

Delegat włoski wogóle nie był obecny przy stole Rady, przewodniczący zaprosił do stołu Rady delegata abisyńskiego, a następnie Madariaga odczytał sprawozdanie Komitetu Pięciu.

Przewodniczący zaproponował aby Rada wyłoniła komitet z u-

działem wszystkich członków Rady, ale bez udziału stron, zainteresowanych bezpośrednio w sporze i aby komitet ten przygotował raport i zalecenia z art. 15 alinea 4. Przewodniczący zaproponował również, aby Rada swjej sesji nie zamykała, lecz ją zawiesiła, aby móc się zebrać w razie potrzeby natychmiast.

Rada jednomyślnie przyjęła propozycję przewodniczącego i posiedzenie zostało zamknięte. W dniu jutrzejszym odbędzie się jeszcze posiedzenie Zgromadzenia Ligi, celem zakończenia obecnej sesji. Przewidywane jest, że większość delegatów opuści Genezę jutro wieczorem lub w sobotę.

SANKCJE

LONDYN, 25.9. (PAT.). — Współpracownik dyplomatyczny „Manchester Guardian” dowiaduje się, że możliwości zastosowania sankcji oraz ich skutki są przedmiotem szczegółowych badań w Londynie. Sankcje wojskowe i morskie nie wchodzi w grę, a rozważane są sankcje na zasadzie rezolucji zgromadzenia Ligi z października 1921 r., która przewiduje jedynie zarządzenia natury gospodarczej. Sankcje wojskowe i morskie są wyłączone jako niepraktyczne, a nie ze względów zasadniczych.

NIE BĘDZIE WOJNY?

LONDYN, 25. 9. (PAT.). Znamy ze sprawy koncesji w Abisynji Czertok odpłynął dziś z Southamptonu do Nowego Jorku, skąd zamierza powrócić do Anglii po 3

tygodniach. Przed odjazdem Czertok wyraził przekonanie, że do wojny w Abisynji nie dojdzie.

ZŁOTO UCIEKA

LONDYN, 25.6. (PAT.). — W związku z obecną sytuacją międzynarodową odbywa się od pewnego czasu stała ucieczka złota z Europy do Ameryki. „Evening Standard” podaje, że w ciągu ubiegłych 2 tygodni zapas złota Ameryki wzrósł o jakie 150 milionów dolarów. Zapas ten wynosi obecnie 9,4 miliarda dolarów. Przed rokiem zapas złota sęgnął 7,8 miliardów dolarów.

SPADEK LIRA.

PARYŻ, 25.9. (PAT.). „Oeuvre” informuje, iż mimo, że lir włoski notowany jest oficjalnie na giełdzie paryskiej 123 lub 123.50 to jednak w obrotach pozagiełdowych kurs jego wynosi 90.

Najpopularniejszy reprezentacyjny lokal w Polsce

Dancing „Adria”

W staraniach swych dyr. Moszkowicz nie ustaje, pełen pomysłów i inicjatywy, urządza nowy „Szampański Bar”, cacko architektury i komfortu. Wzorując się na tego rodzaju lokalach zagranicznych, w nowym „szampańskim” coctel-barze zbudowano wokół sali tańca, na specjalnem wzniesieniu scenka, na której popisują się będą najlepsi artyści polscy oraz zagraniczni o znanych nazwiskach; w sali tej znajdzie się ruchomy parkiet na wzór najelegantszych lokalii europejskich. Na otwarcie tego lokalu, który nastąpi 1-go października r. b., zaangażowane najświetniejszego humorystę - pianiste o światowej sławie, grającego na dwóch fortepianach z partnerką Leopoldi-et Miłskaja. Atrakcją, jakiej w Warszawie nie było. Niewczepzanemu w pomysłach dyr. Moszkowiczowi mało było tak świetnego programu, jakim zachwyca w obecnym miesiącu licz-

Potomek dyktatora Francji

sutenerem w Warszawie

Wczoraj na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym zasiadł właściciel domu przy ul. Zielnej Nr. 4 w Warszawie, Francuz, baron Stanisław du Moriez. Obok rlego znalazł się dozorca tegoż domu, Franciszek Czapl. Obaj oskarżeni byli o czerpanie zysku z nieruchomości, jaki uprawiano w domu przy ul. Zielnej.

Baron du Moriez, — to nie byle kto. Jest on prawnikiem w prostej linii barona Moriez, wielkiego działacza i nieledwie dyktatora za czasów wielkiej rewolucji francuskiej. Przybywszy do Polski, du Moriez nabył w Warszawie dom, który wkrótce zamienił się w jeden olbrzymi lupanar. Francuz bowiem wynajmował lokale nierządnicom i pobierał za to wygórowane komorne, dochodzące w niektórych wypadkach do 400 zł. miesięcznie za pokój. Sam również mieszkał w kamienicy i co tydzień w towarzystwie

dozorcy Czapl obchodził poszczególne spelunki, inkasując komorne. Całe trzecie piętro domu przy ul. Zielnej zajęte było przez dziesięć czyni uliczne. W tych warunkach spokojniejsi lokatorzy, nie mogąc znieść dalej nieustannych awantur i krzyków, jakie w dzień i w nocy dochodziły z weselnych lokali, wyprowadzali się. Wyprowadzki te były na ręce baronowi, ponieważ puste lokale wynajmował on na nowe jaskinie.

Brygada obyczajowa urzędu śledczego w Warszawie niejednokrotnie podejmowała walkę z nierządem panoszącym się w centrum stolicy. Walka ta była jednak bezskuteczna. Wszelkie niespodziewane inspekcje i rewizje nie przynosiły rezultatów, ponieważ Czapl zgóry uprzedzał właścicielki domu schadzek, a te ukrywały nierządnicę, bądź też zamykały drzwi i nie wpuszczały przedstawicieli policji. Doszło do tego, że komisarjat zmuszony był postawić specjalny posterunek na schodach domu. W ten sposób na pewien czas ukrócony był nierząd.

Z każdym miesiącem w domu barona było coraz gorzej. Kiedy

podjęto energiczne śledztwo w tej niesłychanej aferze, okazało się, że sprawcą tych stosunków jest właściciel domu, który nietylko toleruje jaskinie, lecz instaluje coraz to nowe. Baron czynił to oczywiście w chęci zysku. Pobierając zawrotne sumy za komorne, ciągnął z nierządu kolosalne dochody.

Du Moriez był jednocześnie bez względnym kamienicznikiem i w razie zalegania z komornem występował do sądu o eksmisję. Jako cudzoziemiec nie wymawiał litery „l” oraz z paryską „r”, dzięki czemu lokatorzy domu byli niekiedy świadkami humorystycznych rozmów. „Placić, placić!” — wołał kamienicznik — „Inaczej ja nie puszczać palek!”

Sutener - arystokrata nie przyznał się do winy, dowodząc, że nierząd panoszył się w jego domu bez jego zgody i udziału. Również i dozorca utrzymuje, że jest niewinny. Baron prosił o wezwanie na świadka b. ministra spraw zagranicznych Augusta Zaleskiego, który rzekomo ma zaświadczyć, że du Moriez jest człowiekiem uczciwym i hojnie wspierał instytucje społeczne.

Głośny żokiej Chatisow

skazany za zniesławienie ziemianina

Przed Sądem XI okręgu odbył się proces głośnego żokiej Konstantego Chatisowa, pozbawionego w swoim czasie prawa posiadania konia w związku z wykryciem nadużyć wyścigowych. Chatisow jest człowiekiem zamożnym, dorobił się dużej fortuny i kształcił synów zagranicą. Proces powstał z oskarżenia ziemianina i hodowcy koni p. J. Broszkiewicza. Jak wiadomo, p. Broszkiewicz stworzył wydawnictwo „Wiedza o Polce” i wydawał inne dzieła naukowe. Na finansowanie wydawnictwa zabrakło mu pieniędzy i wtedy Chatisow udzielił mu pożyczek wekslowych i z tej operacji uzyskał od p. Broszkiewicza kilkanaście tysięcy złotych.

Kontrola Urzędu Skarbowego stwierdziła w księgach handlowych p. Broszkiewicza wypłaty odsetek dla Chatisowa. Ponieważ Chatisow w zeznaniach do podatku dochodowego o sumach uwil-

docznionych przez p. Broszkiewicza nie zameldował, otrzymał wyrok kary za ukrywanie dochodów. Żokiej zaczął się wtedy bronić w ten sposób, iż zarzucił p. Broszkiewiczowi fałszerstwo ksiąg handlowych. Ścisłe ekasperły z księgowców skarbowych, oba liły jednak zarzut Chatisowa gdyż okazało się, że księgi p. Broszkiewicza prowadzone były prawidłowo, a świadkowie potwierdzili, iż Chatisow miał płacone procenty.

Wobec tego, że Chatisow niesłusznie oskarżał p. Broszkiewicza, na sali Sądu Grodzkiego rozegrał się jego proces o zniesławienie ziemianina. Sąd skazał Chatisowa na dwa tygodnie strachu, 500 zł. grzywny i koszty sądowe.

Jak się dowiadujemy, przeciwko Chatisowowi toczy się dochodzenie o usiłowanie szantażu na p. Broszkiewicza.

Tajemnica tragicznego zamachu

Zatruci odmawiają zeznań

ŁÓDŹ, 26.9 (tel. wł.). Tragedja rodziny Wasiaków, którzy popełnili samobójstwo i otruli swoje dwie córki z tego powodu, że jedna z nich była beznadziejnie chora na zapalenie opon mózgowych, przedstawia się niezwykle tajemniczo. Sekcja zwłok córki Wasiaków, 14-letniej Genowefy, nie pozwoliła stwierdzić, jakiej trucizny użyła rodzina. Chora na zapalenie mózgu 10-letnia Janina wbrew pierwotnym pogłoskom o śmierci czuje się lepiej i nawet odzyskała przytomność. Również zaszła poprawa w zdrowiu jej rodziców. Władze śledcze zastanawia fakt, że ani Wasiakowie, ani ich córka nie chcą odpowiadać na pytania, dotyczące się

trucizny i samobójstwa. Jak wiadał i rodzice i dziecko postanowili za wszelką cenę dochować tajemnicy.

Władze prowadzą energiczne dochodzenie, gdyż chcą ustalić dokładnie tło niezwyklej tragedji.

Kemunkat

Niniejszem podajemy do wiadomości, że pp. Dyrektorowi Tadeuszowi Fuljanowskiemu, Wicedyrektorowi Władysławowi Łukaszewskiemu, Bolesławowi Świeckiemu i Wiktorowi Zarzyckiemu udzieliliśmy pełnomocnictw do łącznego działania w imieniu naszego Towarzystwa w Warszawie.

Warsz. Tow. Ubezpieczeń Spółka Akcyjna.

Warszawska giełda nieniężna

w dniu 26 września

Dewizy: Belgja 89.80; Holandia 358.60; Londyn 26.15; Nowy Jork 5.31; Nowy Jork (kabel) 5.31½; Paryż 39.01; Praga 21.94; Szwajcaria 172.65; Włochy 43.43; Berlin 213.50.

Obroty dewizami mniel, niż średnie; tendencja niejednolita. Banknoty dolarowe w obrotach prywatnych 5.32½; rubel złoty 4.74; dolar złoty 0.04; gram czystego złota 5.0244. W obrotach prywatnych marki niem. 149.00. W obrotach prywatnych funty ang. 26.15.

Papiery procentowe: 3 proc. pożyczki budowlane 46.75; 7 proc. pożyczki stabilizacyjne 62.75, odcinki po 500 dol. 63.75 (w proc.); 4 proc. pożyczki inwestycyjne 111.76; 5 proc. konwersyjna 88.00; 6 proc. pożyczki 81.75 (w proc.); 8 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 94.00 (w proc.); 8 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 83.25; 7 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 83.25; 8 proc. L. Z. Banku rolnego 94.00; 7 proc. L. Z. Banku rolnego 83.25; 8 proc. L. Z. Tow. kred. przem. polsk. fund. 89.50; 4,5 proc. L. Z. ziemskie 43.25; 5 proc. L. Z. Warszawa (1933 r.) 56.25; 6 proc. oblig. m. Warszawy 6 m. 59.75.

Dla pożyczek państwowych i listów zastawnych tendencja przynajmniej nie słabsza, dla akcji niejednolita.

Pożyczki dolarowe w obrotach prywatnych: 8 proc. pożyczki 19.25 (Dillonowska) 90.50 (w proc.); 7 proc. pożyczki 71.50 (w proc.); 7 proc. pożyczki m. Warsz. (Magistrat), odcinki po 500 dol. 71.00 (w proc.).

Akcje: Bank Polski 91.75; Norblin 33.00; Ostrowiec 15.75.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Ogólny obrót wyniósł 2.469 wagon. Notowano za 100 kg. paręty tona: Warszawa: pszenica jara czerw. szklł sta 18.75—19.25, jednolita 18.75 — 19.25, zbier. 18.25—18.75, żyto I-szy st. 12.50—13.00, II-gi st. 12.00 — 12.50, owies I-szy st. nowy 15.25 — 15.50, II-gi st. nowy 14.75 — 15.25, III-ci st. nowy 14.50—14.75, jęczmień brow. 16—17, gat. II 15.00—15.50, III-ci 14.75—15.00, IV-ty 14.25—14.50, rzepek polny 24—26, Victoria 31—34, rzepek zim. 89—40, rzepek zimowy 37—38, rzepek i rzepek letni 35—36,00, siemie lniane białe 32.50—33.50, mak niebieski 46.00 — 48.00, mąka pszenna gat. I-A 33—35, I-B 31—33, I-C 29—31, I-D 27—29, I-E 25—27, II-B 24—26, II-D 23—24, II-F 22—23, III-G 21—22, III-A 14.25—17, żytnia gat. I-szy do 55 pr. 21.50 —2.50, gat. I-szy do 65 proc. 20.50 —21.50, gat. II-gi 16—17, razowa 14 —17.

Sowiecko-rumuński Pakt o wzajemnej pomocy

podpisany będzie w Moskwie

GENEWA, 25.9. (Iskra). — Dłsi rano pojawiła się w genewskich kółkach dyplomatycznych pogłoska o podpisaniu w Genewie przez komisarza Litwinowa i ministra Titulescu rumuńskiego - sowieckiego paktu o wzajemnej pomocy.

Zaręczyliśmy się do delegacji rumuńskiej, gdzie zaprzeczono tej pogłosce, potwierdzając jednocześnie prawdziwość wiadomości innej, mówiącej o tem, że sowiec-

ko - rumuński pakt o wzajemnej pomocy będzie podpisany przez komisarza Litwinowa i min. Titulescu w Moskwie, podczas projekowanej na październik r. b. podróży rumuńskiego ministra spraw zagranicznych do stolicy ZSRR.

Pakt rumuńsko - sowiecki ma być identyczny z podpisanym dawno również w Moskwie przez min. dr. Benesza i komisarza Litwinowa sowiecko - czeskim paktem o wzajemnej pomocy.

Przed wyborami w Kłajpedzie Rad, ostarce niemieckie głośzą stacje litewskie

PARYŻ, 26. 9. (PAT.). Agencja Havasa donosi z Kowna: Emisji radiostacji kowieńskiej przez szkadzą emisje radiostacji niemieckich, tak że odbiór radiostacji kowieńskiej był zupełnie uniemożliwiony.

BERLIN, 26. 9. Wiadomość o złożeniu wczoraj w Genewie przez min. Lotaryjasa ponownych przyrzeczeń, dotyczących wykonania przez Litwę statutu kłajpedzkiego, wywołała w prasie niemieckiej ostre zastrzeżenia.

„Voelkischer Beobachter” oświadcza, iż „mimo pięknie brzmiących przyrzeczeń min. Lotaryjasa, gwałty i bezprawia, dokonywane w sto-

unku do ludności kłajpedzkiej nie dadzą się usprawiedliwić i są przez Niemców odezwane z tem większą goryczą.

PARYŻ, 26. 9. (PAT.). „Le Journal” w wydaniu departamentalnem zamieszcza wywiad swego specjalnego wystannika z Kowna, red. Biarne, z premierem Tubelisem, który oświadczył, że rząd litewski w swej polityce wobec Kłajpedy kieruje się tylko troską o zabezpieczenie swego terytorjum narodowego przeciwko wszelkim niebezpieczeństwom, jakie mogłyby powstać.

Rząd litewski nie zwleka na swoim terytorjum niemieczyny, lecz jedynie stara się przeszkodzić wszelkiej akcji, zwróconej przeciwko państwu. Kiedy wybory zostaną zakończone i ukonstytuuje się nowy sejm, rząd wycofanie z tego konsekwencje.

RYGA, 25. 9. (PAT.). Z Kłajpedy donoszą, że kampanja przedwyborcza do sejmiku znajduje się w pełnym toku. Litwini prowadzą ją otwarcie, urządzając liczne zebrania, plakatując odezwy, rozrzucając ulotki i t. d. Na zebraniach i wiocach wygłaszają nietylko miejscowi działacze polityczni i społeczni, ale również specjalnie przybyli z Kowna prelegenci m. in. na jednym z zebrań przemawiał b. minister spraw zagranicznych Zaunius.

Zainteresowanie wyborami naogół duże, zwłaszcza wśród ludności litewskiej. Niemcy natomiast zdają się być tak pewni swego zwycięstwa, że wysiłki swoje kierują nietylko na zdobywanie głosów, ilo raczej w kierunku rozszerzenia i ugruntowania wpływów partji narodowo - socjalistycznej.

W całym okręgu kłajpedzkim panuje spokój.

Zwycięzcy baloniarze polscy

powrócili do Warszawy

Wczoraj, o godz. 20.48, pocłgiem z Moskwy wrócili do Warszawy lotnicy polscy, biorący udział w zawodach o puchar Gordon Bennetta: kpt. Burzyński, kpt. Janusz, kpt. Hynek, por. Wysocki,

por. Wawrzczak i por. Pomaki. Na dworcu witali lotników przedstawiciele kierownictwa wydziału balonowego M. S. Wojsk. oraz przedstawiciele prasy.

Wyniki zawodów balonowych

Oficjalne dane

Oficjalne dane kierownictwa zawodów o puchar Gordon - Bennetta:

Pierwsze miejsce w zawodach zajął kpt. Zbigniew Burzyński i por. Władysław Wysocki na balonie „Polonia 2” osiągnąjąc odległość w prostej linii od Warszawy 1.650 km. 468 mtr., utrzymując się w powietrzu 57 godz. 54 min. Szybkość lotu wynosiła 20 km. 120 mtr. na godz.

Drugie miejsce zajął balon „Warszawa 2” z załogą kpt. Janusz i por. Wawrzczak, osiągnąjąc odległość 1.567 km. 131 mtr. Czas lotu wynosił 46 godz. 52 min., szybkość 33 km. 440 mtr. na godzinę.

Trzecie, czwarte i piąte miejsce zajęły kolejno: „Belgica”, „Erich Doku” Niemcy i „Kościuszko” Polska. Oficjalne dane, co do tych balonów będą podane jutro, gdyż ściśle obliczenia jeszcze nie zostały dokonane.

Szóste miejsce zajął balon „Toruń” Holandia, z załogą M. Ten Bosh i van Tijen, osiągnąjąc odległość 1.017 km. 804 mtr. Czas lotu wynosił 40 godz. 10 min., szybkość, 25 km 340 mtr. na godzinę.

Siedmte miejsce: Balon „Maurice Mallet” — Francja, z załogą Ch. Dollfus i p. Jaquet; odległość 758 km. 49 mtr. Czas lotu 25 godz. 11 min., szybkość 36

km. 100 mtr. na godzinę.

Ósme miejsce: „Lorraine” — Francja, z załogą Alb. Boitard i G. Cormier; odległość 731 km. 290 mtr., czas lotu 23 godz. 21 min.; szybkość 25 km. 790 mtr. na godz.

Dziewiąte miejsce: „Bruxelles” — Belgja, z załogą Phil. Quersin i M. von Schelle. Odległość 672 km. 802 mtr.; czas lotu 23 godz. 32 min.; szybkość 28 km. 59 mtr. na godz.

Dziesiąte miejsce: „Zurich 3” — Szwajcaria, z załogą hr. Tilgenkamp i Tr. Michel. Odległość 582 km. 776 mtr.; czas lotu 27 godz. 37 min.; szybkość 21 km. 100 mtr. na godz.

Jedenaste miejsce: „Alfred Hildebrandt” — Niemcy, z załogą Otto Bertram i Wilhelm Prehm. Odległość 570 km. 667 mtr.; czas lotu 22 godz. 10 min.; szybkość 25 km. 740 mtr. na godz.

Dwunaste miejsce: „Deutschland” — Niemcy, z załogą Eug. Huber i Schafer. Odległość 550 km. 474 mtr.; czas lotu 19 godz. 52 min.; szybkość 27 km. 710 mtr. na godz.

Trzynaste miejsce: „U. S. A. Navy” — Stany Zjednoczone, z załogą Raymond Tyler i H. Orville. Odległość 534 km. 923 mtr.; czas lotu 13 godz. 57 min.; szybkość 33 km. 540 mtr. na godz.

Chłodno Wiatr

Wczoraj popołudniu w całej Polsce panowała pogoda zmienna o dość dłym zachmurzeniu i przelotnych deszczach przy silnych i porywistych wiatrach. O godz. 14 termometr wskazywał: 9 stopni w Warszawie, Łodzi, Zakopanem, Białymstoku, Kaliszu i Zakopanem i Katowicach, 10 w Toruniu i Radomiu, 11 w Kielcach, 12 w Krakowie, Lublinie, Gdyni i we Lwowie, 13 w Wilnie, Pińsku, Łucku i Zaleszczykach oraz 14 w Przemyślu.

Dzisiaj — w całej Polsce pogoda o zachmurzeniu zmiennem z przelotnymi opadami, dość obfitemi na wchodzie i południu kraju. Chłód no. Dość silne i porywiste wiatry zachodnie i południowo zachodnie.

Gdy pracownik umysłowy Nie może kształcić dzieci

Młodzi bezrobotni — po skończeniu szkoły powszechnej

Przedstawiliśmy w szeregu artykułów trudne położenie rodziców, którzy w olbrzymiej większości nie mogą poddać nadmiernym ciężarom szkolnym. Czy to będzie najtrudniejsza kwestja wpisu szkolnego, czy sprawienie mundurka, czy wreszcie zagadnienie ceny podręczników, albo najrozmaitszych dodatkowych opłat pobieranych przez szkołę — wszędzie wracał niustanny wniosek: zadrogo, zatrudno, za ciężko.

Nigdzie jednak nie występuje on tak silnie i jaskrawie, jak przy najprostszym zestawieniu przeciętnego budżetu pracownika umysłowego z wydatkami, jakich wymaga umieszczenie dziecka w szkole średniej.

Jak podaje statystyka Z. U. P. U. spośród ubezpieczonych pracowników umysłowych w wieku od 25 lat do 40, największa grupa, bo 27 proc. posiada uposażenie miesięczne w granicach od 180 złotych do 260 złotych. W grupie pracowników, liczących ponad 40 lat wieku, 17,9 procent pobiera uposażenie w wysokości od 180 do 260 złotych, 16,9 procent od 260 zł. do 360 zł., 13,2 procent od 480 zł. do 640 zł. i wreszcie najliczniejsza grupa, bo aż 20,4 proc. pobiera ponad 640 złotych. Trzeba jednak pamiętać, że ta najliczniejsza grupa stanowi zaledwie piątą część pracowników umysłowych, liczących ponad 40 lat życia, podczas gdy rodziców mających dzieci w wieku pierwszych klas gimnazjum należy umieścić raczej w grupie ubezpieczonych w wieku 25 — 40 lat.

Jeżeli przyjmiemy, że najczęstszą rodzice tacy będą się znajdować na pograniczu obu grup, niską przeciętną zarobków, wobec wyższych uposażeń starszych urzędników podnieśmy do 300 złotych miesięcznie.

Może to być obliczenie zbyt optymistyczne, chodzi jednak o to, żeby biorąc zaniżki dochód miesięczny, jako podstawę wniosków, nie narazić się na zarzut sztucznie przeczerńonego obrazu sytuacji.

Pracownik umysłowy, mający 300 złotych pensji jest uważany dziś za średnio sytuowanego, w każdym razie daleko mu do najbiedniejszych nizin urzędniczych. Jak wynika z badań nad budżetami rodzin pracowników umysłowych, przy tej przeciętnej zarobku miesięcznej, 14,3 procent rozchodu będzie stanowić komorne za mieszkanie, 33,6 procent — wydatki na żywność, a więc pozycje, których nie można w żadnym z miesięcznych budżetów pominąć. W sumie zabierają one prawie 48 procent dochodu, a więc blisko połowę. Pozostaje więc 150 złotych, z których muszą być zapłacone podatki i ubezpieczenia (7,1 procent), opał i światło (5,6), czyli również wydatki, jakich nie sposób pominąć. Zmniejsza to pozostała suma 150 złotych do 120 złotych.

Gdyby więc zdarzył się w życiu pracownika umysłowego taki cudowny miesiąc, że ani jeden grosz nie zostałby wydany na tytoń, na potrzeby higieny, na leczenie, ewent. choroby, na cele kulturalne (rozrywkę gazety) — pozostałoby mu w kieszeni najwyżej 120 zł.

A teraz wyliczmy, co czyha na

owe 120 złotych, jeżeli pracownik umysłowy ma dwoje dzieci w wieku szkoły średniej.

Mundurki dla chłopca: 50 zł., książki — 20 zł., różne wydatki dodatkowe — 10 zł.; dla dziewczynki rachunek wygląda podobnie, tylko koszt mundurku można zmniejszyć na 40 złotych. Wynika stąd, że w ciągu września, nie licząc wpisu szkolnego, koszt kształcenia dzieci pochłania 150 złotych. A wpis? W szkole państwowej do 15 października trzeba zapłacić półroczną takse administracyjną — 110 zł. Ciężar jej rozkłada się na dwa pierwsze jesienne miesiące, przy dwojgu dzieciach wydatek miesięczny wyniesie we wrześniu i październiku po 110 złotych, razem zaś z podanymi wyżej kosztami szkolnymi — 260 złotych. Taka sytuacja ma miejsce przy pomyślnym

wypadku umieszczenia dzieci w szkole państwowej. W gimnazjach państwowych stosunek ilości kandydatów do ilości miejsc był taki, że np. na pewnej pensji 180 dziewczynkę zgłosiło się do klasy, mającej 35 miejsc. Dzieci urzędników państwowych mają pierwszeństwo. Cóż, kiedy miejsc nie starczyło w tym wypadku nawet i dla dzieci urzęd. państwowych. Jaką radę dać pracownikowi umysłowemu, skromnemu urzędnikowi z pensją 180 złotych, gdy jego zamożniejszy kolega, pobierający 300 złotych pensji nie może rozwiązać dylematu: skąd wziąć 260 złotych w ciągu jednego miesiąca dla zdobycia dla dziecka miejsca w „uprzywilejowanej”, państwowej szkole?

600.000 pokrzywdzonych ciułaczów przez Rosję Powinniśmy otrzymać 1.400.000.000 zł.

Czy i kiedy nastąpi zwrot oszczędności „zamrożonych”?

Same liczby: z jednej strony pokrzywdzonych, z drugiej suma na leżności, wynosząca prawie 3/4 średniego naszego budżetu rocznego państwa (z ostatnich kilku lat) wskazuje, że chodzi tu o rzecz niezwykle doniosłą.

W okresie kryzysu, nastąpiło „zamrożenie” różnych należności obywateli Polski w rozmaitych krajach. Są to sumy, pochodzące z wszelkiego rodzaju rozrachunków, które na skutek ograniczeń dewizowych nie mogą normalnie dopływać do Polski. Inny rodzaj „zamrożenia” występuje, jeśli chodzi o należności oszczędnościowe, złożone do rosyjskich kas państwowych lub też kas pozostających pod bezpośrednią kontrolą państwa. Po próbach rozwiązania tej sprawy i uregulowania zgodnie z interesami polskimi, co miało miejsce w r. 1921, nastąpiła kompletna stagnacja, zupełny bezruch, a odpowiednie czynniki nie przedsięwzięły żadnych kroków, któreby mogły doprowadzić do likwidacji tej sprawy.

AKCJA NASZEGO PISMA.

„ABC” było jednym z pierwszych pism, które alarmowało społeczeństwo i władze, wskazując na ważność wymienionej sprawy. W 1932 r. szczególnie akcentowaliśmy konieczność doprowadzenia do jakiegoś ostatecznego jej uregulowania. Do dziś jednak w praktyce nic na tem polu nie zrobiono i dopiero w roku bieżącym na wiosnę powstał specjalny tymczasowy komitet organizacyjny, który z energią zabrał się do ruszenia tej sprawy z martwego punktu. Dotąd jednak, jeśli chodzi o działania władz i pomoc w rozpoczynającej akcji, nic nie uzyskano.

„WRAZIE ZWROTU...”

Zgłaszający się pojedynczo pokrzydzeni, wnoszący swe pretensje do Ministerstwa Skarbu, otrzymują jednobrzmiące wyjaśnienie piśmienne, w którym Min. Skarbu pisze, że na mocy art. 17 Traktatu Ryskiego, rząd rosyjski zobowiązał się zwrócić wkłady, złożo-

ne przez obywateli polskich w b. rosyjskich kasach oszczędności. Rząd polski dotąd żadnych pieniędzy na zaspokojenie pretensyj właścicieli tych wkładów nie otrzymał, a pertraktacje z delegacją rosyjską w mieszanej komisji rozrachunkowej zostały w r. 1924 przerwane. Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że zwracanie się więc obecnie do władz polskich w tej sprawie, jest bezcelowe. Jednocześnie jednak w odpowiedziach znajdujemy się następujący urywek: „Wrazie zwrotu przez rząd Sowie- tów powyższych wkładów, zostanie o tem urzędowo ogłoszone w prasie i będą powiadomieni urzędy gminne i zarządy miejskie”.

Ta notatka, umieszczona na końcu odpowiedzi, wskazuje, że rząd polski liczy się z ewentualnością zwrotu tych wkładów, że nie uważa zatem sprawy za pogrzebaną.

POSTANOWIENIA TRAKTATU I DODATKOWE ZOBOWIĄZANIA.

Takie stanowisko jednak nie jest wystarczające. Traktat Ryski z 18 marca 1921 r. wyraźnie nakłada na Rosję i Ukrainę zobowiązanie, dokonania z Polską rozrachunku z tytułu wkładów do publicznych kas oszczędności.

Na podstawie art. 18 tego Traktatu została utworzona mieszana komisja rozrachunkowa z siedzibą w Warszawie. W tej komisji sprawa zwrotu wkładów oszczędnościowych była wysunięta przez delegację polską na pierwszy plan. Warto zaznaczyć, że na jednym z posiedzeń plenarnych owej komisji w dniu 3 listopada 1921 r. przewodniczący delegacji rosyjskiej oświadczył (według stenogramu):

„Zupełnie szczerze przyłączam się do zdania, które wypowiedział szanowny przewodniczący delegacji polskiej, że zagadnienie uregulowania pretensyj z tytułu wkładów do kas oszczędności, jest

Czarne kulisy machinacji na rynku mięsnym

W związku z aresztowaniem głównych działaczy Zrzeszenia Kupców Handlujących Trzodą w Warszawie, z p. Leonem Włodarskim na czele, zostały uchwycone nici innej olbrzymiej afery mięsnej w Polsce.

Afera ta nie ma wielu sobie równych w Polsce niepodległej, a zasięg jej wychodzi daleko poza Warszawę, ogarniając Sosnowiec i Mysłowice.

Dla należytego zrozumienia tej prawdziwej mięsnej stawkijady, należy cofnąć się pamięcią o kilka lat wstecz.

Otóż, jeszcze w 1927 r. kosztem przeszło 8 milionów złotych, Mysłowice wybudowały i urządziły wspaniałą targowicę. Inna rzecz, czy konieczne było kosztem tak olbrzymich sum urządzać niemal salony dla świń o lśniących kalfowych posadzkach. Taka kosztow-

na inwestycja musiała za sobą pociągnąć wysokie opłaty wpędowe, które wynosiły po 10 zł. od sztuki bydła, a 7 zł. od świni.

Okoliczność ta podsunęła mięsny kombinatorom w Sosnowcu, którzy byli członkami Zrzeszenia Kupców Handlujących Trzodą w Warszawie pomysł zrobienia pleńniędzy. Toteż wkrótce, po uruchomieniu targowicy w Mysłowicach kupili i urządzili kosztem około 180 tys. zł. targowicę w Sosnowcu, ustanawiając bez porównania niższe od Mysłowic opłaty wpędowe. Rezultat nie dał na siebie długo czekać, gdyż wkrótce wspaniała targowica w Mysłowicach zaczęła się opróżniać, a towar przychodził na targowicę w Sosnowcu.

Stworzywszy w ten sposób konkurencję Mysłowicom, z drugiej strony kombinatorzy sosnowieccy rozpoczęli prowadzić z tamtejszym

Magistratem pertraktacje o wydzierżawienie targowiska. Do przeprowadzenia transakcji tej Zrzeszenie upoważniło niejakiego Kazimierza Kazonia z Sosnowca. Ale Kazoń, mając w kieszeni pełnomocnictwo, okpił Zrzeszenie, gdyż zawiązał prywatną spółkę, do której wciągnął Wojciechowskiego, Dobrowolskiego i Woskowicza i w imieniu tejże spółki — a właściwie dla siebie — wydzierżawił targowicę w Mysłowicach. Za tę nielojalność Kazoń został nawet ze Zrzeszenia wyrzucony, ale mając w kieszeni umowę o dzierżawę targowicy mysłowickiej i pieniądze, kpił z wyroku Zrzeszenia, zresztą słusznie, gdyż niedługo później, dzięki swoim przyjaciółom z Leonem Włodarskim na czele, został do Zrzeszenia przyjęty spowrotem.

Wspólnik Kazonia, Gójski, widząc nieczyste interesy Kazonia, który swój udział z punktu przepisał na żonę, rzekł się za 10.000 zł. swego współdziałal w interesie, drugi zaś wspólnik Kazonia Woskowicz, który później z interesu wycofał się, obecnie jest przez Kazonia zmuszony do wykupienia weksla na 120.000 zł., co jest przedmiotem osobnych dochodzeń.

Drugi interes Kazonia, to „okazyjne” kupno od Zrzeszenia, dzięki usłudze swoich kamratów we władzach tego stowarzyszenia, targowiska w Sosnowcu. Za targowisko to miał Kazoń zapłacić 200.000 zł., zapłacił zaś niewiele ponad 100.000 zł. i niewiadomo, czy resztę należności Zrzeszenie kiedy ujrzy.

Trzecia wreszcie afera Kazonia to założenie przy Centralnej Targowicy w Mysłowicach w 1930 r. Związku Kupców i Komisjonistów Województwa Śląskiego którego był prezesem, a w którym wybitniejszą rolę odgrywał: radny miasta Mysłowice, C. i K. emer. austriacki pułkownik Ficowski oraz krakowski kupiec Fruchthandler. Związek ten został w bieżącym roku zlikwidowany, a pieniądze kombinatorów schowali do kieszeni, zarywając szereg instytucji i ludzi na setki tysięcy złotych.

Wszystkie te ciemne interesy osławionego Kazonia są tak obfite w rewelacyjne materiały, że każdy z nich nadaje się do obszerniejszego omówienia.

specjalnie ważne, ponieważ te pretensje obejmują najszerze warstwy ludności przeważnie posiadaczy drobnych wkładów i ja wyrażam opinie wszystkich mých kolegów z delegacji, że użyjemy wszelkich wysiłków, aby posunąć tę sprawę w sposób najbardziej pośpieszny i doprowadzić w czasie najkrótszym do powzięcia decyzji”.

W PRZESTRZENI MILCZENIA I ZAPOMNIENIA.

Jak wyglądało to „pośpieszne doprowadzenie do decyzji”, świadczą wyłaniające się następnie trudności. Delegacja polska żądała oparcia rozrachunków na cyfrowych danych urzędowych, sprawozdań buchalteryjnych, będących w posiadaniu rządu Sowieckiego. Delegacja sowiecka odmówiła wydania tych dokumentów, żądając rozrachunku indywidualnego, polegającego na dostarczeniu przez rząd polski poszczególnych dowodów pretensyj. W sporze o tę zasadniczą sprawę przeciągały się rokowania do 1924 r., wreszcie wobec różnicy zdań delegacja rosyjska - ukraińska oświadczyła, że nie widzi celu dalszego kontynuowania prac. W odpowiedzi polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych wysłało no tę do poselstwa sowieckiego w Warszawie w dn. 15 października 1924 r., podtrzymując i uzasadniając stanowisko Polski. I od tej chwili zapanowało zupełne milczenie po obu stronach, a sprawa niewyjaśniona i nieregulowana, mimo zobowiązań Traktatu Ryskiego, wisi nadal w powietrzu.

SPRAWĘ POWINIEN WZIĄĆ W RĘCE RZĄD POLSKI.

Zważywszy słusność oświadczenia delegata Sowieckiego, że sprawa ta obchodzi najszerze warstwy ludności polskiej, licznych posiadaczy drobnych wkładów, nie wydaje się możliwym, aby po-

została w zapomnienie i została ostatecznie przedawniona. I miliard 400 milionów złotych, to suma, która w naszym życiu gospodarczym znaczy bardzo wiele, a przyjmując nawet, że pretensje wobec utraty części dowodów na złożone wkłady, mogłyby ulec pewnemu nawet znacznemu okrojeniu, i tak suma kilkuset milionów jest tak wielką, że warto się o nią upomnąć, nie dopuszczając do bezterminowego odraczania całej sprawy.

Akcja prywatnych komitetów może mieć pewne znaczenie pomocnicze, ale akcję zasadniczą może i powinien przeprowadzić rząd polski, jako reprezentant interesów pokrzywdzonych ciułaczów polskich. Sprawa powinna być postawiona jasno i prosto, pokrzywdzeni powinni wiedzieć, jakie są szanse zwrotu, włożonych przez nich sum. Odpowiedzi, które niczego nie mówią, nie mogą ich zaspokoić. Jest rzeczą konieczną, aby odpowiednie czynniki polskie zajęły się tą sprawą, wyjaśniły ją i przeprowadziły.

(a).

Wśród pism

GRA WŁOSKA

Korespondent rzymski „Gazety Polskiej”, omawiając nastroje społeczeństwa włoskiego w stosunku do Abisynji i Anglii, stwierdza, że w pierwszej z tych spraw, pod wpływem umiejętnie propagandy, rząd Mussoliniego posiada pełne poparcie opinii. Niesłusznie tłumaczyła sobie granicę włoskie przygotowania wojenne jako „grę polityczną”, gdyż:

„Szef rządu włoskiego pragnął rozprawy orealnej i dążył do niej konsekwentnie, wychodząc z założenia, iż wojna kolonialna w Afryce stanie się czynnikiem wychowawczym dla narodu włoskiego oraz generalną rewją sił i wartości, danych Italji przez faszyzm”.

Natomiast

„...wywołanie konfliktu zbrojnego pomiędzy Italją a W. Brytanią absolutnie nie idzie po linii włoskich planów politycznych. I w tem tkwi właśnie realna trudność przeprowadzenia włoskiego programu na terenie Afryki Wschodniej... Nie tylko szerokie rzesze obywateli, ale i politycy, dzień niktarze oraz generalowie włoscy są zdania, iż wojna z Anglią mogłaby być nieszczęściem dla Włoch i dla tego też należy do niej nie dopuścić”.

Toteż obecne posunięcia włoskie wobec Anglii są rzeczywiście tylko „grą polityczną, gdyż

„Włosi gotowi są ponieść nie jedną ofiarę i pojść na niejedno „prestizowe” ustępstwo aby tylko uniemożliwić Anglii zastosowanie sankcyj wojennych, któreby w praktyce doprowadziły do wojny włosko - angielskiej”.

SEJM I BIUROKRACJA

Zastanawiając się nad szansami skutecznej pracy nowego Sejmu, „I.K.C.” zwraca uwagę, że wskutek odpadnięcia partji posłowej powinni obecnie w swych głosowaniach być bardziej niezależni. Toteż sejm dawniejszy był

„wygodniejszy dla rządu, a przede wszystkim dla aparatu biurokratycznego”. Ale dlatego właśnie obawiać się należy

„by ze strony tej biurokracji nie uczyniono rozmaitych wysiłków, celem przeszkodzenia „zbytniej samodzielności” nowego parlamentu i jego członków... Nawiąki biurokracji są dla eksperymentu, którego podmiot stanowią nowe Izby ustawodawcze, wrogiem stórków groźniejszym, niż skłócona i przywarami bezpowrotnie minionej przeszłości obciążona opozycja partyjna”.

Człowiek na rogach rozjuszonego byka

KATOWICE, 26. 9. (tel. w.) — Pod Piekarami Śląskiem i rozegrała się scena, mrożąca krew w żyłach licznym świadkom, lecz nie szczególnie zakończona bez tragicznych następstw.

Nad brzegiem rzeki Brynicy, 12-letni pastuszek posł na łące dwie krowy i buhaja. Gdy buhaj rzucił się na krowę i zaczął ją kląć rogami, chłopiec przelakł się i zaczął wzywać pomocy. Jakiś mężczyzna, przebywający nad rzeką, usiłował odpędzić buhaja, lecz rozjuszone zwierzę zeruciło się na niego i potężnym uderzeniem tba powaliło na ziemię. Przez bywającego niedaleko parobek rzucił się wtedy z pomocą, pragnąc odpędzić byka biczem, ale i on trafił pod kopyta oszalełego zwierzęcia. Parobek nie stracił jednak przytomności umysłu, zdołał chwycić zwierzę za rogi i przytrzymać przez pewien czas. Pomoc innych mężczyźnin nadeszła w porę rapastowanym, gdyż zdołano wspólnymi wysiłkami poskromić buhaja.

Wojciechowski skazany za łapówki na 4 lata więzienia

Sąd Okręgowy ogłosił wczoraj wyrok w wielkim procesie łapowniczym b. posła sanacyjnego, Wojciecha Wojciechowskiego, oraz jego współnika od wyrabiania posad, podkomisarza straży więziennej, Stefana Dąbrowskiego. Jak wiadomo, Wojciechowski uparcie nie przyznawał się do winy, chociaż w ręku sądu znalazły się ważne przeciwko niemu dowody. Całe swoje postępowanie określał jako normalny i nieprzekraczający swych granic protekcjonizm.

Sąd Okręgowy uznał, iż wina obu oskarżonych jest dowiedziona. W trzech wypadkach udowodniono czarno na białym, zarówno Wojciechowskiemu, jak i Dąbrowskiemu, że pobrali oni łapówki za wyrobienie posad. Nie stwierdzono, ile ogółem zarobił na tem Wojciechowski, lecz faktem jest, że czynów tych dopuścił się w chęci zysku.

Sąd skazał Wojciechowskiego na 4 lata więzienia, Dąbrowskie-

go zaś na 5 lat i pozbawił obu skazanych praw obywatelskich na przeciąg 8-miu lat.

W motywach prezes Posemkiwicz podkreślił, że w całej tej sprawie niema nic, coby mogło usprawiedliwić b. posła. Wszystko przemawia przeciwko niemu i wszystko go obciąża. Był człowiekiem dobrze sytuowanym, a mimo to polazczył się jeszcze na zyski osiagnane drogą przestępstwa.

Wyrok obaj oskarżeni przyjęli z kamiennym spokojem.

Wilki zadusiły 87 gęsi

WILNO, 26. 9. (tel. w.). W pobliżu wsi Jarniewo, w gminie Stara Wieś, w powiecie stonimskim wilki napadły na stado gęsi, składające się z 87 sztuk.

Wszystkie gęsi zginęły. Część z nich zjadły wilki, a część znalezione poduszonych kłami drapieżców.

Na marginesie

Przemiana

W Stanach Zjednoczonych Związek Towarzystw Ubezpieczeniowych obliczył, że średnio wychowanie człowieka od urodzenia do 18 roku życia kosztuje 7.000 dolarów, a do pełnej dojrzałości, do 26 r. życia, 48.000 dolarów.

Wcale ładne sumki. Za taką cenę młode dziecko przeistacza się w dorosłego „rankesa” żującego gumę, plującego przez zęby, standaryzowanego w ruchach — nawet w myślach.

Gotówka włożona w wychowanie musiała się amortyzować, więcej nawet — musiała procentować. Młody człowiek z drugiej półkuli do niedawna nietylko rozumiał to doskonale, ale świetnie spełniał rolę automatu do powielania pieniędzy. Czynił to ze

swoistym wdziękiem, podziwianym często na amerykańskich filmach.

I do dziś pozostał takim na taśmie filmowej. To co jednak było kiedyś prawdą, dziś staje się anachronizmem, często karykaturą.

Dzisiejszy amerykańkanin wygląda zupełnie inaczej, niż ten, który jeszcze żyje czasami w naszej wyobraźni. Epoka, w której człowiek na drugiej półkuli szacowany był wyłącznie włożoną gotówką już nie istnieje.

Dziś odkopujemy z niej już tylko ślady, podobnie, jak po matkach. Ale na podstawie tych śladów nie tworzymy sobie wizji dzisiejszej rzeczywistości.

(a. s.)

Walka z brudem w sklepach i piekarniach warszawskich

Władze administracyjne w dalszym ciągu przeprowadzają lustrację piekarni w Warszawie i stwierdzają, że ogólny stan tych przedsiębiorstw nie jest należyty. Ostatnio ukarano mandatami karnymi za anty-sanitarne utrzymywanie piekarń następujących przedsiębiorców: Marjana Chlebko (Sławińska 1), Michała Szwarca (Grzybowska 60), Komorowski (Laska 27), Zygmunta Francka (Pańska 77) oraz Abrahama Cieślifskiego (Żelazna 23). Sprawę tego ostatniego przekazało do sądu.

O tem, jak właściciele nie orientują się sami, że piekarnie należy utrzymywać w bezwzględnej czystości i porządku świadczy fakt, że jedna z właścielek piekarni, gdy zwrócono jej uwagę na anty-sanitarny stan przedsiębiorstwa, odpowiedziała ze szczerem zdziwieniem: „Wszystko byłoby zupełnie inaczej, gdybym wiedziała, że panowie przyjdą; na drugi raz proszę mnie uprzedzić”.

Władze zarządziły również lustrację sanitarno-porządkową na terenie 10-go komisariatu P. P., a mianowicie na ul. Solec. Tamka, Topiel itd.

Zbadano sklepy spożywcze, sodywarnie i wędliniarnie. W niektórych sklepach stwierdzono brak uprawnień przemysłowych oraz niestosowanie się do przepisów sanitarnych, sklepy te bowiem nie posiadały wody do mycia, mydła, ręczników itd. Spisano szereg protokółów spowodujących nieporządek na posesjach oraz kilkanaście osób ukarano mandatami karnymi.

Ćwiczenia przeciwlotnicze odbędą się w przyszłym tygodniu

W bieżącym tygodniu miały się odbyć ćwiczenia obrony przeciwlotniczej w Warszawie. Ze względu na złe warunki atmosferyczne, które uniemożliwiają obserwację gaszenia światła i przebiegu alarmu z samolotu, postanowiono ćwiczenia te odroczyć do przyszłego tygodnia. Odbędą się one najprawdopodobniej w poniedziałek lub we wtorek, t. j. 300 b. m. lub 1 października. W dniu ćwiczeń ludność będzie uprzedzona za pośrednictwem komunikatów w prasie ludniowej oraz audycji radiowej.

Pogotowie obrony przeciwlotniczej - gazowej zarządzane będzie od południa, zaś późnym wieczorem, o godzinie, która będzie trzymana w tajemnicy, nastąpi alarm.

W obwieszczeniach, rozplakowanych na murach miasta podane są dokładnie przepisy jak należy zachowywać się podczas pogotowia i alarmu. Ćwiczeniami objęta będzie cała Wielka Warszawa oraz miejscowości w promieniu od 10 do 30 km. od stolicy.

Ciastka niewiadomego pochodzenia zalewają Warszawę

Komisja lustracyjna cechu cukierników warszawskich (Nowy Świat 41) wespół z oddziałem aprowizacyjnym Komisarjatu Rządu stwierdziła, że cały szereg podrzednych herbaciarni i kawiarni sprzedaje ciastka niewiadomego pochodzenia, przyczem w wielu tych firmach sprzedaje ciastka odbywa się w warunkach wysoce nieodpowiednich. Za sprzedaż ciastek niewiadomego pochodzenia ukarano następujące herbaciarnie i kawiarnie: Zelmana Brana (Muranowska 1), Mele Sandzera (Muranowska 6), Cypry Zylberz (Franciszkańska 21), Marję Hli-

miak (Dzika 30) i Mendla Feldhaftiga (Ostrowska 4), wymierzając im doraźne mandaty karne.

Sprzedż nielegalnych ciastek wyrabianych w jaknajbardziej niehygienicznych warunkach i z surowców najgorszego gatunku rozprzestrzenia się obecnie w Warszawie w zastraszający sposób. Szkodliwe to zjawisko można tłumaczyć tem, że ostatnio b. łatwo uzyskuje się karty rzemieślnicze. I tak w r. b. wydano już 430 kart rzemieślniczych, uprawniających do wykonywania rzemiosła cukierniczego. Większość z tych nowokreowanych cukierników to ludzie, którzy dotąd w rzemiośle cukierniczym spełniali b. podrzędne rolę jak naprz. gońców lub woźniców.

Ludzie z lepiancek Brzydkie narośle na ciele Warszawy

WRZESIEŃ

27

PIĄTEK

Dziś: Św. Koźmy D.
Jutro: Św. Wacława.

proszki KOWALSKINA

BOLACH GEOKY

W LEPIANCIE NA CZERNIAKOWIE

KINA

ACRON: „Człeciel Prerji” i „Pat Patachon”.

AMOR: „Miłość Tarzana” i „Brat djabła”.

AS: „Pożar nad Wolgą” i „F. P. I. nie odpowiada”.

ADRIA: „Bengali” i dod.

APOLLO: „Wyprawy krzyżowe”.

CAPITOL: „Maly Pulownik”.

CASINO: „Szarłatny kwiat”.

COLOSSEUM (DUZE): „Ostatni mliardier” i rewja.

COLOSSEUM (MALE): „Pat i Patachon, jako jazbandysci”.

CORSO: „Wielka Księżna i Chłopiec Hotelowy” oraz rewja.

ELITE: „Urojony świat” (g. 4 — dla młodzieży) „Poskromiciel”.

ERA: „Veronika” i „Śladem Indjan”.

EUROPA: „Kapryst Hiszpański”.

FAMA: „Sing — Sing”.

FORUM: „Mord w Trinidad” i „Kryzys skończony”.

KOMETA: „Roześmiane oczy” i rewja.

MAJESTIC: „Dla Ciebie tańczę”.

MASKA: „Nasi chłopcy marynarze” i „Jej czar”.

MARS: „Noc cudów”.

MEWA: „Szczęście na ulicy” i „Vanessa”.

MIEJSKI: „Wesoła Wdówka”.

MUCHA: „Pan bez mieszkania” i „Człowiek który zabił”.

METRO: „Iskor” i dod.

NOWA TOMBOLA: „Imitacja życia” i „Tu rzadzi humor”.

OKO PRASKIE: „Katusza” i „Różdżka Rotszildów”.

PAN: „Dwie Joasie”.

PAR. ŚW. ANDRZEJA: „Chicago” i „Cudowna Rakietka”.

PETIT TRIANON: „Wonder Bar” i „O czem śnią dziewczęta”.

POPULARNY: „Królowa Krystyna” i rewja.

PRAGA: „ABC miłości” i rewja.

RAJ: „Czerwony wóz” i „W Dżungli Afrykańskiej”.

RENA: „Dwie sieroty” i „Przybłęda”.

SOKÓŁ: „Niebezpieczny kochanek” i „Bella Donna”.

ŚWIATOWID: „Folies Bergere Chevalier”.

ŚWIAT: „Demon Złota” i „O czem śnią dziewczęta”.

TON: „Veronika”.

UCIECHA: „Papryka” z Fr. Gall.

VARIETE: „Noc Wiedeńska” i „Flip i Flap robia karierę”.

UNJA: „Dziesięciu z Pawiaka” i rewja.

Budownictwo mieszkaniowe w Warszawie jest, jak wiadomo, fantastyczną krajiną kontrastów: drapacze nieba, lśniące niklem, szkłem i marmurami odcinają się jaskrawo od skupiska zgrzybiałych, zarysowujących się ze starości kamienie. Ludzie gnieźdzą się w norach piwnicznych, zięjących wilgocią i stęchlizną.

Niestety, nawet tych nor straszliwych jest także zamalo. Pozostają parjasi bezdomni, dla których nigdzie — ani w ruderach, ani gawet w barakach niema miejsca. Oni to wnoszą jeszcze jedną kategorię „budowli mieszkalnych”, które są cemś pośrednim między szalaszem a psią budą niby potworne narośle wyrastają na peryferjach miasta, na suchotnicznych podmieszkich łączkach, lub przy wysypiskach śmieci.

dowla otoczona jest płotkiem z kolezastego drutu malowanego również na biało wapnem, pod ścianą leży rozlupana na pół wanna, służąca za skład opału.

SKRAJNA NĘDZA

Drzwi są otwarte, widnieje na nich pozółtki ze starości bilet wzytowy; imię, nazwisko i szumny tytuł: słuchacz uniwersytetu technicznego w Paryżu.

Wszystcy są w domu, to jest mąż, żona i dwoje dzieci: 4-letnie i półtoraroczne. Mieszkanie stanowi dwie komóreczki, ciasne i niskie, tak, że trzeba odrazu u-

siąść, by nie rozbić głowy o sufit, skonstruowany z falujących kawałków dykty i tektury. Umęblowanie świadczy o krańcowej nędzy: piecyk z jedną fajerką, „coś” w rodzaju komody, dzlurawa miedziana, stolec i wiklinowy fotel bez siedzenia. Dwa kubki, półtora talerza (jeden cały drugi stłuczony), na sznurku rozwieszono różne dziwne rzeczy: szmatka, będąca wspomnieniem krawata, okulary samochodowe, korki od butelek nanizane na nitkę itp. Na ścianie naddarty, upstrzony murchami portret Paderewskiego, liadne naklejki reklamowe o piwie,

papierosach itd. Much pełno, powietrze duszne od czadu z piecyka.

DZIWNY NARÓD — POLACY... HISTORIA LEPIANKI

Historja tej lepianki? Ano, zwyczajnie. Pan L. M. spędził zagranicą, w Afryce i Paryżu całe 11 lat. Gdy wrócił do kraju przed czterema laty długo i daremnie szukał pracy. Za ostatnie pieniądze wynajął mieszkanie i przyszedł wreszcie czas, że wyeksmitowali, rzeczy na podwórzu wyrzucili, podarli, poniszczli.

U nas w Polsce taki dziwny naród jest, że jak człowiekowi bieda, to mu nie pomaga, tylko jeszcze głębiej w nędzę pakuja.

Chodziłem, kolatałem o mieszkanie choćby w barakach — mówi z gorzycą Polak — paryżanin, ale gdzieś! Kobiety z pięlogiermi dzieci odmawiali, to co dopiero mnie, kiedy mam tylko dwoje (!?). Nie było rady. Zwiozłem rzeczy na tę łakę nad kanałem i tak spałszy pod gołym niebem całe tygodnie. Przyszła jesień, deszcze moczyły do nitki, dzieciaki puły od pogryzienia przez komary, więc trzeba było emamem o dachu nad głową pomysleć. Nosiłamy z żoną na pięcnych worki z gliną od czerniakowskiego jeziora, znajomy mularz parę cegieł ofiarował, na śmiecach trochę desek i kamieni się wyrzebało. No i tak zbudowaliśmy ten domek. Cztery lata już mieszkamy.

Z czego żyją? Z zawodu jestem szoferem — mechanikiem, ale każda praca zrobić umie. Coż, kiedy nie znaleźć nie można. Teraz już nie nawet nie szuka. Jezdził na takówce kilka miesięcy u jednego żyda, ale grosza nie dostał. W październiku ma być proces w Sądzie Pracy. Więc, żeby z głodu nie umrzeć, wyrobił sobie pozwolenie z magistratu na zbieranie szkła ze śmieci, co tu przed chalupą codzień wysypują. Gdy zbiera worek szkła i butelek, sprzedaje na „Wólwce” za 50 groszy.

Jak człowiek obrotny, to jakoś z pomocą Bożą wyżyje, choć ludzie pomóc nie chcą...

(a. o.)

DRZEWKA OWOCOWE

I ozdobne, oraz Krzewy, Róże i Byliny

dostarczają szybko i solidnie

SZKÓŁKI LEMSZCZYŃNA-SZCZEKARKÓW

Biuro sprzedaży: Skład w Warszawie: Lublin, ul. Probostwo 21. Praga, ul. Zamoyskiego 24.

CENNIKI NA ŻADANIE.

Zatrucie wilczemi jagodami Wyjaśnienie władz miejskich

W związku z notatką, która ukazała się w prasie w sprawie zatrucia się dzieci wilczemi jagodami, wydział Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego wyjaśnia co następuje: Zakład św. Anny przy ul. Racławickiej 115 nie jest zakładem miejskim, lecz zakładem Towarzystwa opieki nad dziećmi b. więźniów politycznych, gdzie lokowane są dzieci przez Zarząd Miejski na rachunek miasta. Po dokładnym sprawdzeniu okoliczności, w których zaszło wpa-

dek zatrucia, wydział ustalił, że podczas spaceru jedno z dzieci skaleczyło się w nogę, wskutek czego wychowawczyni, zajęta chwilowo opatrzeniem skaleczonej, nie była w możności zauważyć, że czworo dzieci zjadło ziarenka blekotu, rośliny podobnej do maku.

Zatrucie nie było zbyt silne, gdyż dwoje dzieci leczonych w zakładzie wyzdrowiało już na drugi dzień, dwoje zaś wziętych do szpitala, po dwóch dniach odesłano z powrotem.

Samobójstwo żony szamesa po usunięciu męża z synagogi

W mieszkaniu szamesa synagogi na Tlumackim zdarzyła się wczoraj w godzinach popołudniowych tragedia rodzinna, zakończona śmiercią małżonki szamesa, 57-letniej Laji Gąsior.

Pierwszą spostrzegła wypadek służąca Gąsiorów, Franciszka Janocikówna, która zaalarmowała dozorcę,

Stelana Piecka, oraz wezwła służącą, Franciszka Szarewca. Szarzewicz dostał się do pokoju po wybięciu dwóch szyb w mieszkaniu suteryny. W mieszkaniu czuło się silną woń gazu świetlnego. Przy maszynie gazowej siedziała na krześle Gąsiorowa, nie dająca znaku życia. Kurki przy maszynie były odkręcone. Ponieważ zabiegi lekarskie nie pomogły, zwłoki, po spisaniu protokołu przez policję, przewieziono na cmentarz przy ul. Okopowej.

Z zebranych informacji okazało się, iż przyczyną samobójstwa Gąsiorowej było usunięcie jej męża ze stanowiska szamesa w synagodze. Gąsior, jako szames, pracował w ciągu 35-ciu lat, jednak po sprzecze z sekretem synagogi, Dawidem Foinem, otrzymał od niego wypowiedzenie. Interwencja Gąsiora w gminie żydowskiej nie dała wyniku.

Desperatka pozostawia długi list, adresowany do męża, w którym żegna się z nim oraz poleca wypełnić mu ostatnią jej wolę.

W mieszkaniu przy ul. Nowolipie 57 m. 42 otrula się gazem świetlnym Lona Segel, lat 30, żona zegarmistrza. Przyczyną zamachu samobójczego była długotrwała choroba gruźlica.

Z miasta

NOWE OKAZY W ZOO

Ogród Zoologiczny sprowadził ostatnio dwa wyjątkowo ładne pułapki, zaś w dniu wczorajszym otrzymał ciekawy okaz nurka wodnego.

REJESTRACJA

W sobotę, 23 b. m., w kolejnym dniu rejestracji mężczyzn urodzonych w r. 1917, winni stawić się w wydziale wojskowym przy ul. Florjańskiej 10, w godz. od 8 m. 30 do 13, wszyscy poborowi zamieszkałi na terenie 17 i 25 komisariatów P. P. Obowiązkowi rejestracji nie podlegają osoby posiadające obcą przynależność państwową, stwierdzoną przez władze administracyjne, względnie urzędy konsularne.

CZYTELNIA CZASOPISM

W dn. 23 września została otwarta czytelnia czasopism w II filji dzielnicowej Biblioteki Publicznej w Żoliborzu. Czytelnia jest czynna w dni powszednie od g. 16 do 21, a we czwartki od g. 9 do 14. Opłaty za korzystanie z księgozbioru wynoszą 1 zł. miesięcznie lub 10 groszy za jednorazowy wstęp.

ODWOŁANIE POCŁAGU POPULARNEGO

Pociąg popularny do Częstochowy, mający odejść 27 b. m. z Warszawy spowoduje niedostatecznej ilości zgłoszeń zostaje odwołany. O zwrot wpłaconych należności można się zwracać do „Orbisu”.

AUTOBUS „E” NA KONKURSY HIPICZNE

Z dnem 28 b. m. autobus linii „E” będą dochodzący do parku Łazienkowskiego do skrzyżowania ul. Meśliwieckiej i Azrikoli.

We wtorek 1 października

Stefan JARACZ rozpoczyna sezon w teatrze ATENEUM

Wypadki i kradzieże

Aresztowanie terrorystów. Przed 10 kalem Warszawy. Wytwórni Konfekcji przy ul. Tarczyńskiej 4 patrol policjny aresztował kilku terrorystów, którzy usiłowali nie wpuścić do fabryki udających się robotników. Do urzędu śledczego odesłano Altera Rabinsona, Joska Moszkowicza, Szmula Sternbluma i Benka Lichtenbauma.

Kości ludzkie, Robotnicy, zajęci układaniem rur gazowych do Pruszkowa, kopiąc na głębokości około półtora metra, znaleźli wczoraj na ul. Wolskiej przed domem Nr. 129, ludzkie piszczałki. Wiadomość rozniósł się wśród robotników, którzy przypuszczają, iż są to kości ofiary okupantów niemieckich. Z polecenia policji, kości złożono do skrzynki i porzucono na miejscowym cmentarzu.

Wypadek motocyklowy. Na ul. Grochowskiej róg Zamojskiego wywrócił się motocykl, z którego wypadli: konstruktor samochodowy Jan Bidziński (Zygmuntońska 6) i Antoni Popończyk (Bagatela 8). Bidzińskiego, który doznał wstrząsu mózgu, przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego.

Największa atrakcja Stolicy to

Rose Marie

w Operze

Bilety od 30 gr. do 5 zł.

Kasy Opery i Orbisu otwarte cały dzień.

RADZO WARSZAWA

Piątek, 27 września.

6.30 „Kiedy ranne...”, 6.33 Pobudka do gimn. 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pt.). W przerwie o godz. 7.00 Dzień, por. 7.50 Progr. na dzień bież. 7.55 Parę informacji. 8.00 Aud. dla szkół. 11.57 Sygnal czasu. 12.05 Dzień, połudn. 12.15 Aud. dla szkół: „Pan Twardowski jedzie na księżyc”. 12.40 Konec. Zespołu T. Grossmiana. 13.45 Chwilka dla kobiet. 13.30 Z rynku pracy. 15.15 Przegł. giełd. 15.25 Wiadom. o ekspozycji. 16.30 Muzyka lekka (pt.). 16.00 Pogad. dla chorych. 16.15 Konec. w wyk. Ork. T. Seredyńskiego ze Lwowa. 16.45 „Chwilka pytań” (dla dzieci starszych) w redakcji W. Frankla. 17.00 „W wytwórni sur. i szerepionek” — reportaż z Państw. Zakładu Higieny. 17.15 Wiersze Czesława Miłosza. 17.20 Recital skrzypcowy Szymona Bakmana. 17.50 Poradnik sport. 18.00 Temat z warzajami — wesoła aud. muzyczna. 18.30 Pogad. aktualna. 18.40 Życie kult. i art. stolicy”. 18.45 Konec. rekl. 19.00 Skrzynka roln. 19.17 Progr. na dz. nast. 19.15 Biuro studiów rozmawia ze słuchaczami P. K. 19.25 „Purytanie” — opera w 1 aktach V. Belliniego. Transmisja z Wiednia. W przerwie: I — Dzień, wiecz. oraz w przerwie II — „Obrazki z Polski współcz.” 22.10 Wiad. sport. 22.25 Muzyka lekka (pt.). 22.45 Muzyka tan. (pt.). W przerwie o godz. 23.00 Wiad. meteorol. dla kom. lotn.

Sobota, 28 września.

6.30 „Kiedy ranne...”, 6.33 Pobudka do gimn. 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pt.). W przerwie o godz. 7.00 Dzień, por. 7.50 Progr. na dz. bież. 7.55 Parę inform. 8.00 Aud. dla szkół. 11.57 Sygnal czasu. 12.05 Dzień, południowy. 12.15 Aud. dla szkół: „Pan Twardowski jedzie na księżyc”. 12.40 Konec. Zespołu T. Seredyńskiego ze Lwowa. 13.45 Chwilka dla kobiet. 14.30 Utwory fortepianowe w wyk. R. Cassadesusa (pt.). 15.00 Kłopoty redaktora — Bolesława Prusa. Odczyt. humoreski. 15.15 Przegł. giełd. 15.25 Nasz handel morski. 15.30 Konec. Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota. 16.00 Lekcja jęz. franc. 16.15 Utwory na gitarę w wyk. W. Zywolczaka. 16.30 Skrzynka techniczna. 16.45 Cała Polska śpiewa — Koncert Chórów mieszanego „Moniuszko” pod dyr. St. Mieczowicza. Tr. z Poznania. 17.00 Walka z bezrobociem i marnotrawstwem pracy — odczyt. 17.15 17.15 Transm. fragm. ogólnopolskich zawod. sport. P. P. W. 17.35 Nowości z płyt. 17.45 Rak rzeźny — pogad. 17.50 Lublin — pogad. 18.00 Słuchowisko dla dzieci. 18.10 „Złota karczka”. 18.30 Przegł. wydawnictw. 18.40 Pogad. społeczna. 18.45 Koncert (z pt.). 19.00 Przegł. wydawnictw roln. 19.10 Progr. na dz. nast. 19.20 Konec. rekl. 19.35 Wiadom. sport. 19.50 Pogad. aktualna. 20.00 Muzyka lekka w wyk. Ork. A. Furmanowskiego. 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 Obrazki Polski współcz. 21.00 Aud. dla Polaków z zagranicy: „Nasi rodacy we Francji”. 21.30 Nasze pierwsze i ostatnie słowo — aud. lekka (z Krakowa). 22.00 Konec. Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego z udz. R. Wraży (bas). 23.00 Wiadom. meteor. dla komunikacji lotn. 23.05 Muzyka ludowa i salonowa w wyk. Matej Ork. P. R.

TEATRY

TEATR WIELKI OPERA: Dziś „Rose Marie”.

TEATR NARODOWY: Dziś „Walka kobiet”.

TEATR POLSKI: Dziś „Urodziny”.

TEATR LETNI: Dziś „Kubuś”.

TEATR MAŁY: Dziś „Wiosenne porządki”.

TEATR NOWY: Dziś „Powrót mamy”.

INSTYTUT REDUTY: Dziś i jutro komedia Cwojdzńskiego „Teoria Einsteina” w reż. Osterwy.

TEATR MALICKIEJ: Ostatnie dni komedji „I co z takim robotem?” z Malicka i Sawanem. W próbach nowa komedia A. Cwojdzńskiego „E-poka tempa”.

TEATR ATENEUM: We wtorek 1 października nastąpi otwarcie nowego sezonu teatralnego pod dyrekcją art. St. Jaracza. Wystawione zostaną: krotkochwila J. Bliźnińskiego „Marcowy kawaler” i komedia J. Korzenińskiego „Majster i czeladnik”.

„WIELKA REWJA”: Operetka „Kawiarenka” Benatzky’ego.

„HOLLYWOOD”: Dziś rewja „Dla Ciebie, Warszavo” z udziałem: Ordynówny, A. Halamy, Syma, Bodo, Skoniecznego.

CYRULIK WARSZAWSKI: (Kredytowa 14): Dziś satyra „Na jeża” z Zimińską.

Wygrane 17-go dnia ciagnienia 4 klasy Loterii Państwowej

I i II ciagnienie Wygrane po 50 zł.

90010 36 39 48 58 211 38 93 372
 81 87 717 23 389 920 45 49 91094
 170 84 360 478 680 700 60 81 82 893
 918 29 92074 80 114 27 258 381 561
 97 015 34 729 65 820 52 933 43 85 76
 92087 52 107 62 76 261 451 568 99
 719 05 298 910 47 87 93 84006 32 45
 114 36 46 50 404 604 23 26 753 83
 908 95003 31 110 21 65 82 273 486 59
 62 519 63 72 676 700 08 29 30 838
 48 917 52 96010 24 60 74 156 63 290
 321 25 401 75 648 701 09 26 55 74
 895 903 97007 63 275 86 301 59 81
 525 54 55 66 608 44 45 49 767 98 331
 98042 48 170 261 394 400 45 49 481
 606 768 924 37 89928 165 271 91 481
 685 61 75 99 769 919 52 79
 100003 11 165 39 12 397 412 29 42
 602 20 746 94 930 99 101017 253 304
 41 444 95 594 14 307 47 70 745 536
 28 67 192006 578 007 62 713 872 94
 80 905 31 103516 87 605 72 758 63
 75 94 846 978 14008 122 34 74 81
 89 218 81 308 17 26 31 72 431 41
 77 550 62 703 29 21 81 856 69 977
 105169 266 80 557 601 707 821 78
 106097 127 227 49 213 420 595 95
 609 57 78 95 341 81 88 89 107051 155
 606 212 53 71 424 39 586 86 605 26
 45 784 63 917 44 46 108186 56 35
 224 42 47 59 414 41 511 36 66 614
 66 710 834 933 46 57 87 109010 38
 60 64 73 105 52 204 47 467 504 09
 44 51 649 54 724 59 258 956 110118
 405 44 664 716 25 67 870 920 82
 111093 151 53 67 281 367 456 539
 642 40 53 79 857 60 905 112011 229
 517 48 459 333 679 93 515 918 22 53
 118224 93 287 469 34 65 79 527 24
 95 862 73 79
 114053 124 65 80 238 328 471 87
 518 25 99 608 30 48 731 65 809 943
 64 115037 76 137 45 13 90 428 554
 616 23 61 745 54 85 809 10 71 81
 89 912 92 116050 63 143 44 93 214
 402 63 70 96 651 67 97 723 94 826
 394 117017 21 52 364 75 82 420 48
 549 659 61 68 752 359 590 180110 15
 133 62 84 207 10 40 83 367 77 53
 474 608 35 48 604 870 81 086 119085
 120 221 39 364 76 582 95 652 981
 120015 141 66 73 204 19 29 36 384
 480 669 96 731 65 75 92 824 64 60
 915 121025 111 231 40 395 404 620
 64 72 86 608 35 798 816 32 74 920
 32 122217 99 308 21 61 418 51 88
 511 30 50 55 626 68 79 801 21 55 59
 96 961 120384 364 500 21 24 48 675
 714 46 82 815 52 981 95 120418 09
 712 120 236 306 421 600 64 403 713
 20 801 24 60 97 921 63 125016 71
 93 104 32 221 45 381 638 99 716
 98 321 56 918 26 126008 15 90 220
 90 290 341 75 410 525 70 845 47 61
 65 818 71 127002 56 108 14 34 68
 243 65 329 57 64 501 9 17 729 29
 41 80 823 950 72 128037 80 98 237
 55 69 389 525 50 54 69 96 617 701
 92 845 941 96 120013 59 126 203 304
 17 18 29 49 418 38 55 592 620 762
 862 99 925
 130032 55 144 49 67 223 323 86
 99 407 229 259 622 725 91 95 865
 947 181008 127 72 77 2088 308 482
 564 626 28 30 52 748 807 10 342
 125157 99 218 82 319 455 63 590 640
 934 139504 168 89 61 287 42 567 994
 447 49 60 531 61 631 44 78 772 973
 908 14 134060 110 58 89 241 58 339
 419 56 69 511 40 68 608 78 746 80
 860 913 62 98 135030 75 78 136 909
 221 54 99 303 28 48 81 89 300 586
 69 774 830 901 27 86 136041 54
 86 249 51 397 46 732 38 65 905 82
 137000 51 185 222 33 47 63 310 26
 37 43 680 712 05 869 947 80 138055
 50 112 58 58 68 75 92 211 89 369 72
 620 749 81 843 69 139018 26 137 222
 55 86 92 95 304 57 78 457 569 99 073
 72 49 802 954 90 140008 14 18 22
 174 224 79 809 469 621 23 32 54 81
 809 984 141138 44 53 68 282 305 485
 66 98 941 555 668 713 99 856 60 983
 97 142151 272 316 35 47 60 88 404
 25 81 549 57 999 000 1 11 97 787 74
 820 23 941 57 143134 75 808 64 96
 414 94 95 615 36 89 728 78 97 878
 44 92 77 144012 32 78 100 92 202 54
 627 77 144012 32 78 100 92 202 54
 71 408 542 620 51 715 30 37 84 830
 444 145320 50 82 96 417 33 95 98
 532 37 43 659 96 702 66 90 97 864
 91 95 961 65 146014 20 127 315 39
 91 489 655 74 91 702 34 817 71 972
 147004 10 76 98 121 30 43 63 54
 237 59 72 329 461 558 88 659 820
 148025 91 105 38 43 305 12 425 68
 70 522 69 71 74 681 847 149010 28
 89 134 56 219 56 878 443 553 685
 747 51 894
 150100 65 94 429 41 514 602 742
 844 57 69 910 36 68 151002 35 49
 43 208 381 413 31 82 522 65 662 79
 85 86 709 39 80 884 962 82 152033
 69 95 112 48 230 48 57 351 474 500
 618 98 969 150346 47 86 216 132
 004 38 89 815 926 150414 41 213 306
 54 71 82 81 94 556 68 621 26 53 60
 730 894 98 933 150975 138 96 213
 20 327 88 480 86 542 39 68 631 36
 75 79 587 150782 107 34 43 268 325
 90 81 988 150782 107 34 43 268 325
 86 403 765 93 765 92 967 158038 82
 203 46 322 44 79 86 93 94 408 623
 904 65 81 150002 15 16 22 65 179
 382 442 64 512 28 66 681 44 862 988
 180010 114 25 239 55 83 322 48 64
 80 400 96 733 933 161062 115 48 271
 3232 72 74 550 622 41 53 97 58 62
 652 84 910 53 162017 52 98 164 263
 860 419 42 80 630 68 730 991 163004
 16 47 97 123 26 88 254 99 449 650
 39 89 702 64 807 85 987 164017 43
 215 316 81 83 86 96 428 31 581 21 48
 98 869 964 165032 54 99 198 21 48
 80 42 341 45 54 62 63 424 29 62 76
 615 728 826 964 69 166011 67 129
 43 29 54 440 61 574 741 803 52 943
 36 62 167015 21 47 92 187 284 320
 33 86 15 517 27 715 48 61 907 25
 94 68 168037 139 47 256 488 334 72
 611 78 783 923 66 79 169086 93 421
 29 546 90 99 661 50 738 45 94 805
 11 170019 51 150 245 62 74 80 97
 357 94 411 13 504 49 660 729 80 802
 171777 81 201 24 312 17 00 516 45
 109 339 74 848 77 927 172083 127 93
 369 435 96 615 51 724 91 866 925
 47 17175 213 422 65 88 693 701 2
 49 91 880 964 174063 144 51 88 234
 388 401 72 78 828 83 670 95 780 874
 999 157078 151 62 81 219 26 30 62
 72 82 84 321 30 63 422 523 82 551
 97 97 774 81 93 830 936 45 83 90
 1176080 55 108 30 63 70 220 80 36

III ciagnienie Wygrane po 50 zł.

15 143 265 389 473 520 30 688 744
 818 984 1086 89 203 374 99 419 42
 64 69 540 97 655 785 880 99 2242 73
 338 414 558 609 41 76 3019 156 282
 99 494 705 826 40 921 29 4047 71
 284 86 308 41 68 442 547 67 78 673
 765 895 930 55 5172 257 303 61 703
 83 941 6012 54 171 498 702 860 958
 7083 128 87 224 303 40 89 439 55
 742 897 925 8027 172 284 490 636
 38 976 9040 70 78 284 329 434 562
 018 10 10102 36 115 18 90 329 420
 88 60 522 89 731 57 69 80 828 60
 946 11074 179 218 58 304 65 12044
 154 204 526 86 94 722 845 13331 50
 782 848 25171 21 36 40 43 590 854
 15004 404 30 580 619 86 728 88 16011
 410 582 610 742 76 78 837 914 17088
 407 83 567 76 602 84 786 870 18436
 118224 93 287 469 34 65 79 527 24
 95 862 73 79
 20516 684 854 67 21064 131 242 71
 621 37 751 869 76 986 49 96 22215
 43 264 93 568 719 815 911 25015 26
 94 390 622 93 909 26 24127 544 600
 782 848 25171 21 36 40 43 590 854
 882 000 26022 139 640 77 849 52
 27120 38 206 387 475 530 627 791
 867 949 28070 233 412 992 29067 214
 79 439 75 568 662 77
 300691 55 686 915 69 31041 80
 303 218 99 279 85 500 569 662 729
 127045 815 241 58 337 56 638 559 611
 97 737 33111 326 403 534 34126 496
 836 35167 86 329 458 722 862 923
 19 314 46 98 723 954 131222 629 964
 132057 490 133005 13 22 46 75 103 34
 384 533 171 134271 397 692 703 826
 123037 352 704 373 97 935 136088 104
 278 489 512 649 993 137001 47 107 8
 593 880 55 138010 365 592 823 139105
 60 485 516 714 140054 56 188 235 379
 419 30 70 630 60 966 141120 405 654
 777 82 142105 304 474 85 96 567 640
 143052 885 713 75 144016 63 67 237 318
 38 627 57 746 62 145332 854 96 925
 146128 273 80 393 440 62 76 98 565
 715 33 90 147012 119 85 224 57 75 458
 581 44 69 858 71 920 34 81 149040 339
 428 581 810 32 92 95 924 149197 277
 567 757 824 912.
 130162 212 89 509 870 961 151075
 93 98 712 815 943 152290 431 782 97
 153082 87 441 991 154136 58 269 654
 395 155119 460 545 934 156298 456 607
 791 872 157265 382 91 635 81 795 393
 158154 80 279 432 58 331 617 923

ABC SPORTOWE

Zwycięstwo pary niemieckiej na Dynasach

Na Dynasach odbył się wczoraj wyścig amerykański parami na dystansie 100 km. z udziałem 3 par niemieckich i 7 polskich. Niestety impreza ta, która zapowiadała się bardzo interesująco, popadła w deszcz i... organizatorzy. Kiedy bowiem po przejeździe około 50 km. zaczął padać deszcz, pary przerwało wyścigu, ale 2 pary niemieckie i 2 pary polskie wycofały się nie chcąc narażać życia. Reszta przejechała jeszcze kilka km., po czym dopiero przerwało wyścig.

Mecz Polska - Niemcy w szczypiorniaku

W niedzielę na stadionie W. P. w Warszawie odbędzie się spotkanie Polska - Niemcy w szczypiorniaku. Spotkanie to rozpocznie się o godz. 15. 30. W skład drużyny polskiej wchodzi trzech graczy klubów niemieckich, które zgłosiły swój akces do Pol. Związku Gier Sportowych w ostatnich tygodniach.

Max Baer znokautowany

W Nowym Jorku odbył się w nocy z wtorku na środę sensacyjny mecz bokserki pomiędzy przedstawicielem wagi ciężkiej, Maxem Baerem i murzynem Joe Louis. Mecz zakończył się zwycięstwem murzyna, który w

WIADOMOŚCI Z TORU

Wyniki gonitw z dnia 25 września
 Gon. 1. Dyst. 1.100 m. Nagr. 2.100 zł. 1) Komis, żok. Michalczyk, 2) Har na (11), 3) Herakles (43), Wycof. Jacek. Wygr. w 1 m. 7 sek. latwo o jedną długość. Tot. 8 zł.
 Gon. 2. Dyst. 850 m. Nagr. 2.500 zł. 1) Otawa, jeźdź. Pulc, 2) Happy (17), 3) Harpa (15), 4) Radames II (23.50). Wycof. Muriel i Orawa II. Wygr. w 53 i pół sek. latwo o jedną długość. Tot. 15.50, fr. 7 i 8.
 Gon. 3. Dyst. 2.000 m. Nagr. 1.800 zł. 1) New York, żok. Fomenko, 2) Amor II (12), 3) Normandia (26.50), 4) Dres (41), Wycof. Harry, Kinga B. W., Łysa Góra, Kombinator i Lomont. Wygr. w 2 m. 21 sek. latwo o dwie i pół długości. Tot. 11.50, fr. 6.50 i 6.50.
 Gon. 4. Dyst. 2.100 m. Nagr. 3.000 zł. 1) Inka, żok. Stasiak, 2) Wicher III (15.50), 3) Torredore (11.50). Wycof. Gawęda i Nemrod. Wygr. w

Dokończenie ciagnienia z dnia 25 b.m.

9 219 415 651 63 974 91 1159 326
 84 550 855 937 2225 370 94 488 507
 623 855 937 3640 500 696 901 4037 279
 425 83 550 694 760 76 92 884 5049 186
 2329 425 51 746 809 85 95 903 6046
 97 131 89 677 822 7012 106 37 235 52
 348 621 34 703 8272 370 423 553 73
 610 9050 199 381 418 83 509 4 707 72
 937 10035 92 144 642 838 11041 203
 17 327 476 509 645 722 804 82 12114
 229 521 95 621 737 895 13270 332 491
 640 46 876 14059 225 4412 693 764 66
 15525 611 713 907 33 87 16001 173 209
 396 400 591 688 765 17100 370 453 87
 785 880 18178 210 316 551 655 830 941
 55 19038 49 228 672 20014 431 46 70
 500 11 615 910 61 77 21125 200 53 394
 439 607 8 797 800 72 22039 90 555 99
 636 84 753 71 97 823 23017 142 92 236
 313 32 24058 196 248 55 333 88 471
 608 969 23001 52 64 148 258 365 550
 625 733 36 812 52 26034 160 89 227
 570 648 819 57 27043 176 229 84 339
 429 553 655 716 35 812 28010 445 501
 24 708 908 18 29113 84 578 852 950.
 30025 40 45 489 545 886 31355 479
 528 68 75 92 671 96 823 961 32000 130
 80 357 490 530 56 861 935 33587 821
 99 34274 987 35040 92 133 87 239 49
 330 446 612 44 62 63 813 44 36579 601
 53 725 569 37120 508 667 716 80 86 981
 38139 462 898 951 39667 172 250 522
 600 4 719 29 950 40018 105 72 81 551
 410 29 703 72 41363 552 767 85 802
 62922 203 80 844 90 959 43216 602 785
 44047 80 92 98 148 213 23 90 316 29
 95 472 765.
 45919 107 962 69 70 46295 343 441
 631 819 903 47145 90 317 406 65 537
 80 86 99 632 874 938 48137 242 489
 749 846 70 83 962 49077 87 354 59
 40 8542 73 671 835 50186 255 65 80
 517 85 702 51047 57 121 441 540 848
 52012 26 27 176 267 68 72 312 16
 570 686 728 76 917 53033 237 79 82
 89 323 72 406 501 79 628 836 70 942
 54008 24 369 573 849 956 63 88 55004
 102 344 522 88 609 822 90 56993 142
 209 63 98 778 88 666 839 57069 72 215
 343 524 43 622 52 742 83 840 58098
 391 550 70 993 59132 80 204 14 33
 329 476 86 948 60242 364 676 710 943
 54 61070 212 41 560 611 24 95 778
 80 359 95 693 6230 202 83 317 43
 42 264 586 678 812 976 63123 213 71
 672 729 813 985 64018 321 64 492 542
 625 80 13 63345 51 605 84 427 53 547
 72 696 783 893 974 66089 123 88 373
 437 79 664 831 67006 57 151 236 73
 394 510 810 99 68061 220 68 483 517
 47 618 821 24 29 94 656 69392 423
 626 91 723 86.
 70017 417 513 621 63 749 979 71229
 379 628 52 768 824 26 968 72588 341
 73 572 617 753 70 91 899 927 73018 94
 120 87 222 319 436 515 98 690 836
 982 74002 22 58 59 134 209 337 62 84
 534 54 631 706 932 79 75031 109 39
 435 610 18 41 63 76060 166 239 99
 365 454 98 559 631 716 25 899 948
 17049 430 522 623 83 872 949 780

Kamienny spokój ludzi Wschodu

Głęboki fatalizm wyznawców koranu

Jak długo świat istnieje, słońce będzie się toczyć po błękitnym niebie, pory roku będą roztańczać nad ziemią swą zmienną krągłość, a rzeki będą dążyły do morza. Podobnie kojącym, jak to prawo naturalne, jest wierzenie, że stanie się to, co się stać musi. Ta wiara, ten głęboki fatalizm sączy się z każdej karty koranu. Dlatego to Arabowie rozumują, tak mniej więcej: „Bezcelowem jest pragnąć, pożądać, szukać, podniecać się... Co się ma stać, stanie się i tak, choćbym się przeciwko temu buntował; przeciwnie to, co nie ma stać — nigdy się nie stanie...”

Mahometanie usiłują więc nie pragnąć i nie nienawidzić, czekają tylko czekają bez końca, aż im życie ich nie przeleci, jak woda między palcami, aż nim nie wyschnie, jak źródło na pustyni. Czynią to bez przynębiania bez niecierpliwości z głęboką obojętnością, zatopieni w ciszy i spokoju. Nikt nie umie tak milczeć, jak oni. Jest to cnota ich rasy, doskonałość im właściwa.

O ich tajemniczości mówią poważnie, niewzruszone rysy, fasady balkonów w ich domach, ementalarze bez napisów. Dla tych ludzi, którzy nauczyli się gardzić wszystkim, a przedewszystkiem własnym wysiłkiem, życie jest nie mniej tajemnicze, jak śmierć.

Na potrzeby skromnego handlu marokkańskiego wystarcza parę namiotów, rozbitych bezpośrednio na ulicach Tetuanu czy Alcasarquiviru. Ustawione są przeważnie w opłoczeniu cieni wyższych domów. Drewniana deska umieszczona na wysokości pół metra od ziemi służy sprzedawcy odrazu i jako lada i jako siedzenie. Tam to sprzedaje się broń rzadkiej wartości, wspaniałe dywany, a także tuniskie stroje, pantofle i drobniarstwo.

Wczesnym rankiem otwiera kupiec swój namiot, zdejmując obuwie i siada na skrzyżowanych nogach, oparłszy łokieć na kolanach, kierując nieporuszony wzrok w niebo. Jego spizowane rysy stanowią ostry kontrast z bielą burnusa. Siedzenie jest tak wąskie, że zaledwie może się poruszyć. Z całą pewnością nie przeskada mu to wcale, przyzwyczaił się bowiem siedzieć nieruchomo.

Czas mija — człowiek ani drgnie. Od czasu do czasu pociera zlekka ręce, jak gdyby chciał się przekonać, czy są jego własne i czy nie zatracił w nich wrażliwości. Lud ten ma piękne ręce. Potem odzyskuje spokój. Monotonja godzin mijających nie wzrusza go. Wyższy jest ponad drobniarstwo, nie podnieśnie głowy, aby dojrzeć pływający po niebie aeroplan, nie spojrzy na przechodzącą tu obok europejską kobietę. Bo i poco?

Przybyszą nabywcy. Chcą kupić fez. Kupiec bez drgnienia nieruchomej twarzy wysłuchuje ich mowy i bez uśmiechu odpowiada: zapłacicie za niego osiem peseta. Przybyli dają pięć. On z nieruchomą twarzą odpowiada: „Nie”.

Mówi prosto bez podniecenia i bez gniewu. Każdy widzi odrazu, że nie zależy mu wcale na tem, aby sprzedać towar. Europejczyk proponuje sześć peseta. Kupiec odpowiada krótko „jali”, co znaczy „nigdy”, a potem równie spokojnym głosem zyczy „Idź w pokoju”.

Przybysz odchodzi, pozostawiając z sobą niezrozumiałą sylwetkę człowieka, który się nie śpieszy i nie dąży i którego nie w życiu nie zdoła zmącić... Czemu się nie śpieszy? Czemu zawdzięcza swą bezbrzeżną pogardę? Czy to wpajany od dzieciństwa fatalizm koranu czyni go nie wrażliwym i tajemniczym, jak leżący na straży tajemnic piramid sfinks?

Kraj jeleni, złota i futer

Nowe oazy dobrobytu na Kamczatce

Do Chabarowska wróciła w tych dniach ekspedycja komisariatu ludowego rolnictwa, która przez trzy lata przeprowadzała badania w rejonach Penzińskim i Oljatorskim na Kamczatce. Uczestnicy wyprawy, agronomi, geobotanicy i zootechnicy gruntownie zbadał bogactwa naturalne tych rejonów, zbadał nadto warunki rozwoju chowu jeleni, rozwoju gospodarstwa rolnego, rybołówstwa i przemysłu futrzanego. W rozmowie z współpracownikiem „Prawdy”, kierownikiem ekspedycji, agronomem Orelskim, powiedział:

— Penziński rejon nadaje się dobrze do chowu jeleni. Ekspedycja zaznajomiła się gruntownie z pracą największego w tym kraju sowchozu, trudniącego się chowem jeleni. Posiada ich 12 tysięcy. Dyrektor sowchozu, entuzjasta swej pracy, Nikitenko, już od dłuższego czasu żyje w obozach dla chowu jeleni. Nikitenko całe swe życie poświęcił rozwojowi hodowli tego zwierza a szukając letnich pastwisk, sprowadził stada jeleni do morza Beringa. Tutaj, w odległości 300 km. od sowchozu, w dorzeczu rzeki Ukaolaj znalazł wspaniałe pastwiska.

W dorzeczu rzeki Olomonu wyprawa odkryła nieknięte dotychczas ręką ludzką olbrzymie bo-

gactwa leśne i futerkowe. Myśliwstwo ma tu nadzwyczaj korzystne warunki. W lasach omoion-skich znajduje się olbrzymie množství lisów, gronostajów i łasek polarnych.

Nadzwyczaj ciekawy materiał przywiozła ekspedycja z wybrzeża zatoki penzińskiej. Odkryto bogate pokłady węgla. Węgiel jest koksujący, długo utrzymuje płomień i mało stosunkowo pozostawia popiołu. W rejonie tym odkryto również warstwy białego

z zielonego marmuru, znalezione również chromit, molidben, złoto, platynę i minerały radioaktywne. W rejonie oljatorskim rozwijać się może rybołówstwo. Zapasy ryb na wybrzeżu oljatorskim są niewyczerpalne.

Ekspedycja stwierdziła, że w rejonie penzińskim uprawiać można z powodzeniem żyto i jęczmień. W ciągu trzech lat wyprawa zbadała obszar 300 000 km. kwadratowych i opracowała gospodarstwo mapy rejonu.

Minister i jego cień

Spacer skojarzył małżeństwo

Pod powyższym tytułem zamieszcza dziennik paryski „La Croix” następującą zabawną notatkę, dotyczącą znanego przywódcy katolików hiszpańskich: „Minister wojny i przywódca partii „Accion Popular”, Gil Robles, przed kilkoma dniami ożenił się. Podczas okresu swych zaręczyn nieraz udawał się ze swą przyszłą żoną na spacer. Narzeczoną, pochodzącą z rodziny konserwatywnej, przywiązana do wiekowych tradycji, nie wychodziła jednakże nigdy bez towarzyszyńki, która w czasie spacerów młodej pary szła za swą panią o kilka kroków w tyle. Ministrowi sta-

Mobilizacja Akcji Kat. w St. Zjedn.

W N. Yorku odbył się tutaj 53 doroczny zjazd członków potężnej organizacji katolickiej, „Knights of Columbus” (Rycerze św. Kolumba), na którym zebrano się przeszło 2.000 delegatów ze wszystkich Stanów Ameryki Północnej, z Kanady, Wysp Filipińskich, Kuby, Puerto Rico i Alaski. Na zjeździe dotychczasowy zarząd, który wybiera się na 2 lata i którego termin działalności dobiegał końca, został przez jednogłośnie aklamacją wybrany nanow. Zjazd odbywał się pod hasłem „Mobilizacji Akcji Katolickiej”.

Podróżuj samolo'em

Kolejowe trofeum

W jednej z gazet przeczytałem następującą wzmiankę: „Pociąg pospieszny, zdążający z Warszawy do Wina przejechał w nocy w pobliżu Sokółek pod Białymstokiem dużego jelenia, który wybiegł z kniei i stał na torze kolejowym, oślepiiony reflektorami parowozu. Jest to wspaniały okaz jelenia 14-letniego. Jeleń, którego łeb i rogi ocalały, był wypchany i wystawiony na dworcu kolejowym w Wilnie”.

Biedny jelen, stworzenie dumne i tajemnicze, zaczarowane w niejedną bajkę i legendę, wyszło z przepaści kniei i dostało się pod pociąg, który pewnie jeszcze na dobitkę, jak zwykle, był przepełniony.

Głowa zwierzęcia ukoronowana pięknymi rogami została odcięta od tułowia.

Dla pasażerów mających jakieś takie poczucie piękna musiał to być żalony widok.

Bo i pomyślcie tylko: z jednej strony wolność jelenia, prawdziwa nieskrępowana i życie bujne wśród zieleni a z drugiej parowoz, wagony, wekslowanie, biurokracja kolejowa, dym, czad i życie ponure, monotonna szara — ludzkie.

Zetknięcie dwóch istnień z których jedno ginie tragicznie na torze. Dramat... co?

I cóż czynią kolejarze, których dotyczą te smutne refleksje?

Wynalazcą pierwszego auta był w. z. eń rosyjski

Po przewrocie rozpoczęto poszukiwania w carskich archiwach więziennych. Wiele cennych dokumentów, w tym w tym czasie na światło dzienne. Między innymi znaleziono przypadkiem dokument odnoszący się do pierwszego auta na świecie. Okazało się, że wynalazcą i konstruktorem w jednej osobie był tu wie-

Ano cóż — rzecz prosta jak szyny. Z jeleniem coś trzeba zrobić — do czego służy jelen? — Do wypychania. Trzeba go zatem wypchać i wystawić na widok publiczny, oczywiście na dworcu, bo to nasze trofeum.

My także mamy swoje trofea — pomysłeli z dumą smutni kolejarze.

Owszem. Wniosek prosty, nie wymagam bardziej skomplikowanych wniosków od kolejarzy, boję się tylko, żeby nie weszło to w zwyczaj.

Boję się, że dworzec wileński zaroi się wkrótce od innych trofeów, które poginą pod kołami pociągów.

Wypchane i wystawione na widok publiczny ofiary... ach... to nawet trudno sobie wyobrazić, przecież to byby widok tak makabryczny, że na myśl samą włosy stają dęba na głowie.

Czy widziacie państwo te koszmarnie stojące na dworcu szeregi wypchanych eksponatów?... Brrrrr!...

Jak zły sen. Wracając jeszcze do jelenia, to być może kolejarze wileńscy potraktowali go jako myśliwskie trofeum.

Otóż jeżeli chodzi o mnie, nie wierzę w ich myśliwską zręczność. Jeleń był nato za stary, aby dać się zaskoczyć. Prostu popełnił samobójstwo. Pewnie z miłości, miał jak się okazało przyprawione rogi. Dziwię się tylko, że wybrał sobie śmierć tak nędzną i prozaiczną.

Państwo kolejarze nie bądźcie więc z tego dumni.

Jur.

FRANCIS DE CROISSET

29

DAMA z MALAKKI

POWIEŚĆ

AUTORYZOWANY PRZEKŁAD M. WANKOWICZOWEJ.

Brak samochodu stawał się dla Audrey coraz dotkliwszą przykrością. Oficjalne wizyty, do których zmuszała się codziennie nudziły ją szalenie, ale zgadzała się z losem.

— Trudno, obowiązek. Należy się to Herbertowi.

Z dniem każdym upał stawał się dokuczliwszy. Lektyka trzęsła niemilosiernie i długie jazdy były męczarnią. Nie można było liczyć na wynajęcie samochodów, bardzo zresztą drogie i zamówionych stale przez hotele. Audrey śmiała się z swojej naiwności, kiedy pewnego dnia mając w perspektywie długie tournée wizyt, chciała postać po taksówkę i zapłacić ją z własnych szczytów dochodów.

— Taksówki w Chinach nie być — odparł pierwszy boy.

Bo choć Rahajang jest miastem malajskim, panują tam obyczaje chińskie. Boy wytłumaczył jej, że na Dalekim Wschodzie pewne zawody, istniejące od tysiącleci, sprzeciwiają się temu, co w Europie nazywa się postępem lub jeszcze optymistyczniej: cywilizacją.

— Jeśli by w Rahajang być taksówki, czterdzieści tysięcy kulisów umrzeć z głodu.

Pewnego dnia, wychodząc od zony szefa intendenty, Audrey nie miała już odwagi przejechać przez zalane pożarem słońca miasto, by na drugim jego końcu, odbyć dalszy ciąg pańszczyzny. Tego wieczoru Herbert dość cierpkim tonem wymawiał jej „lenistwo”.

— Zadużo ode mnie wymagasz. Przestrzenie są olbrzymie, a ja nie mam samochodu.

— Nie czas teraz na wydatki. Urządzenie mieszka-

nia niesłychanie drogo mnie kosztowało. Jak zamortyzują się te wydatki, wówczas zobaczymy.

Paczka młodzieży, którą Audrey poznała u lady Lyndstone, zaadoptowała ją natychmiast: młode kobiety, należące do niej, były, jeżeli nie bogate, to przynajmniej bardzo zamożne. Mabel Wilford sama kierowała własnym samochodem, Florence Trowere-Smith miała szofera, a mąż jej kierował z ogromną brawurą sportową maszyną, do której Audrey nie chciała wsiąść. Kapitan wydawał się jej człowiekiem niesympatycznym, pamiętała dobrze z jak brutalny sposób, zaraz pierwszego dnia, śmiał jej zmanifestować pod stołem swoją sympatię, z której nie miała zamiaru skorzystać.

Bardzo duża pływalnia, miejsce spotkania całej młodzieży, położona była za miastem, pod gołem niebem. Stały obok niej stoliki, przy których całe Rahajang plotkowało, popijając herbatę, w cieniu kolorowych parasolów. Były tam trzy, różne wysokości odeskocznie, najwyższa miała około pięciu metrów wysokości.

Audrey, która od dzieciństwa pływała, zaraz pierwszego dnia, ku ogólnemu zachwytowi przyjaciół, skoczyła z odeskocznie „sportowej”. Woda była letnia, prawie gorąca. Po długim, upalnym dniu, Audrey rozkoszowała się tą względną świeżością i oświeczyła, że nie odłąd nie powstrzyma jej od codziennych kąpiel. Florence przyjechała po nią i odwoziła swoim samochodem, a cała droga trwała dziesięć minut. Audrey spostrzegła się, że lektyką potrzeba na to było godziny; kiedy udawała się do kąpiel własnym przemysłem, zajmowało jej to połowę popołudnia. I co za powrót! Odświeżona trochę kąpielą, musiała trząść się bezładnie i odbywać długą drogę w atmosferze łaźni parowej. Najgorszą próbą było windowanie się strumą ścieżką do domu. Nie mogła się przyzwyczaić do chrypliwego oddechu tragarza, do bezustannego plucia, a szczególnie do widoku potu. Widziała tylko przedniego tragarza, ale wiedziała, że drugi poci się jeszcze bardziej. Starła się nie patrzeć na wilgotną plamę, która ukazywała się najpierw na kaftanie między łopatkami, rozszerzała się jak rana i rozlewała na całe plecy; ubranie przyklepiło się do chudego szkieletu kulisa.

Kilkakrotnie Trowere-Smithowie i Wilfordowie zapraszali Carterów do kabaretu i na kolację do dancingu. Herbert przyjmował zaproszenie z kwaśną miną.

— Wstąję wcześniej — narzekal — i nie tańczę.

Prawdę powiedziawszy, tańczył, ale źle, niezgrabnie i mozolnie. Zdawał sobie z tych rzeczy sprawę i przez ambicję rezygnował z tego, co nazywał ruinującą strategią czasu; musiał przecież zapłacić niekiedy jakiś rachunek, co pogarszało jeszcze jego humor. Za każdym razem jego nadęta osoba psuta nastrojów. Nie był o wiele starszy od tej „rozhułanej kompanji”, jak ich nazywał, ale brakowało mu wewnętrznej młodości. W szkole nazywali go „stary”. Z wszystkich sportów lubił tylko golfa.

— Jest to ruch rozsądny i umiarkowany — mawiał.

— Jeśli chcesz koniecznie tańczyć, będziesz tańczyła bez mnie — oświadczył w końcu Audrey. Prawdopodobnie nie będzie to dobrze widziane, że wleczysz się sama, ale nie mogą być jednocześnie wszędzie, rano przy zajęciu, a wieczorem na hulankach. Ja jestem człowiekiem pracy.

Wilford, Trowere-Smith, a nawet Robert Lyndstone byli to także ludzie zajęci od rana, a Wilford, który należał do sztabu generalnego, pracował równie intensywnie, jak Herbert. Ale co doprowadzało do wściekłości tego ostatniego, to była nie tylko przykrość późnego kładzenia się, ale przedewszystkiem to, że w środowisku przyjaciół żony czuł się obco i nieswojo. Wszyscy oni mówili płynnie o rzeczach, które go nie interesowały. Gadali jeden przez drugiego, o polowaniu, literaturze, sporcie, sztuce. Ich uwagi i sądy irytowały go. Jakże czujnym uchem byłby się im przysłuchiwał, gdyby pochodziły z „miarodajnych” ust. Dlaczego ci młodzi ludzie, niżsi rangą od niego, mówili o wszystkim oderwanym, lekkim tonem? Z niewiadomej przyczyny obrażało go to. Do czego mogli mu zresztą być potrzebni ci mili wygadani chłopcy?

— Snyby, obrzydliwe snyby.

— Dlaczego twój mąż ma taką dziwną minę? — spytała raz Mabel przyjaciółkę.

(C. d. n.).

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie — 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony: 6.66.68 (redaktor naczelny), 6.66.68 (sekretariat), 6.66.99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12 — 13.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Zarząd 691-64. Prenumerata 691-66. Wydział ogłoszeń 691-56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 13550.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Kalisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Słowackiego 9, tel. 59; Włocławek, Cyganka 26 tel 136
PRENUMERATA: miesięczna (z odnośnieniem do domu) i zamiejscowa zł. 2.30 miesięcznie; wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.